

**Programm
Euroopa Noored Eestis.
Aastaraamat 2005**

Programm
Europa Noored Eestis.
Aastaraamat 2005

Näiteid programmi Euroopa Noored raames Eestis rahastatud ja ellu viidud projektidest

5

<p>Alaprogramm 1: Rahvusvahelised noorsoovahetused</p>	<p>MTÜ Noorteklubi Händikäpp rahvusvaheline noorsoovahetusprojekt "Tahame ja suudame"</p>	<p>Noortegrupi Hostbugs / Vinni Vallavalitsuse rahvusvaheline noorsoovahetusprojekt "Bugged"</p>	<p>MTÜ Viimsi Huvikeskuse rahvusvaheline noorsoovahetusprojekt "Stop AIDS – life with HIV"</p>	<p>Eesti Psühholoogiaüliõpilaste Ühenduse rahvusvaheline noorsoovahetusprojekt "Healing: Art vs Medicine?"</p>		
	7	11	13	15		
	<p>Alaprogramm 2: Euroopa Vabatahtlik Teenistus</p>	<p>MTÜ HeadEst Euroopa Vabatahtliku Teenistuse saatev projekt – vabatahtlik: Epp Adler, vastuvõttev riik: Ukraina</p>	<p>Noorteühenduse Juventus Euroopa Vabatahtliku Teenistuse saatevad lühiajalised projektid – vabatahtlikud: Kairit Olenko ja Mailis Talu; vastuvõttev riik: Prantsusmaa</p>	<p>Jöelähtme Vallavalitsuse / Rebala Mainsuskaitseala Euroopa Vabatahtliku Teenistuse vastuvõtvad projektid – vabatahtlikud: Remi Beghin ja Laetitia Dupont, saatev riik: Prantsusmaa</p>	<p>MTÜ Diakoonia Aasta projektid</p>	
		20	23	25	29	
	<p>Alaprogramm 3: Noorsooalgatus- ja võrgustikuprojektid</p>	<p>Töliste Avatud Noortekeskuse noorsooalgatusprojekt "Ole sina ise!"</p>	<p>MTÜ Hea Algus võrgustikuprojekt „Teadlik noor lapsevanem – Cognisant Young Parent“</p>	<p>MTÜ Juvente noorsooalgatusprojekt "Noor ja kaine"</p>	<p>Põhja-Eesti Pimedate Ühingu Noortegrupi noorsooalgatusprojekt „Tantsides pimeduses“</p>	
34		36	39	42		
<p>Alaprogramm 5: Tugimeetmed</p>	<p>MTÜ Mea Culpa rahvusvaheline koolitus "LGBT Youth for European Union – How to involve media and lobbying"</p>	<p>MTÜ Keeltekooll In Down Town kontaktseminar "Kinesthetic Languages"</p>	<p>MTÜ Fims Alliance ettevalmistav kohtumine "TBN-PIE"</p>			
		43	47	50		
<p>Programm Euroopa Noored 2005.aastal Eestis – statistiline ülevaade</p>	<p>Alaprogramm 1: Rahvusvahelised noorsoovahetused</p>	<p>Alaprogramm 2: Euroopa Vabatahtlik Teenistus</p>	<p>Alaprogramm 3: Noorsooalgatus- ja võrgustikuprojektid, tulevikukapitaliprojektid</p>	<p>Alaprogramm 5: Tugimeetmed</p>	<p>Erivajadustega ja vähemate võimalustega noorte kaasamine</p>	<p>Euroopa Noored Eesti büroo koolitus- ja koostöökava</p>
	53	56	58	60	62	63

Minult on aastate jooksul korduvalt küsitud, miks peaks kulutama kümneid miljoneid kroone aastas rahvusvahelistele noorte projektidele nagu võimaldab programm Euroopa Noored?

Sellele küsimusele võib kindlasti mitmeti vastata, minu mõttekäik on järgmine:

Tänase päeva noored on üsna erinevad kõigist eelmistest põlvkondadest. Et nad on üles kasvanud uues keskkonnas, on nende mõttemalli suuresti kujundanud arvuti, massimeedia, videomängud, e-suhtlus, internet ja mobiilside ehk kõik see, mida infoühiskonnal pakkuda on. Samuti iseloomustab tänase päeva noori huvi enesearendamise ja erinevate õppimisvõimaluste vastu, üha uute kogemuste hankimine ning enese proovilepanek uutes situatsioonides.

Ajapikku on muutunud ka ühiskond, mille üheks näiteks on kasvõi see, et inimene tunneb end rohkem maailmakodanikuna – inimesena, kes liigub mööda ilma ringi, elab ja töötab erinevates riikides ning on hästi kursis maailmas toimuvaga. Julgen kahelda, et sellises maailmas hästi – see tähendab kartmatult ja kohanemisvõimeliselt – toime tulemiseks piisab vaid kodus ja koolis saadud ettevalmistusest.

Kahtlemata on programmi Euroopa Noored projektides õpitu ja kogetu noortele nende kujunemisel igati kasuks tulnud. Seda, et kogemus on kaasa aidanud eeskätt noorte oluliste väärtushinnangute ja hoiakute kujunemisele ning sotsiaalsete oskuste arenemisele, kinnitab noortelt ja noorsootöötajatelt saadud tagasiside. Ühiskonna jaoks on eelmainituist olulisimateks: noorte toimetulek oma eluga, misiganes valikuid nad siis ka ei teeks; mõistlik suhtumine endast erinevasse ja ühiskondlikes protsessides kaasarääkimine.

Just siit tulenebki põhjus, miks peaks finantseerima seda tüüpi projekte, mis toetavad noori endaga rahulolevalt ja teisi arvestavalt muutavas ühiskonnas toime tulema!

Kuna tänaseks on selgunud, milliseks kujuneb Euroopa Liidu noorteprogramm aastatel 2007-2013, võib öelda, et õnneks jätkub neid võimalusi ka vähemalt järgmisele põlvkonnale...

Reet Kost

EL programmi Euroopa Noored Eesti büroo juhataja

Näiteid programmi Euroopa Noored raames Eestis rahastatud ja ellu viidud projektidest

Alaprogramm 1	Alaprogramm 2	Alaprogramm 3	Alaprogramm 5
Rahvusvahelised noorsoovahetused	Euroopa Vabatahtlik Teenistus	Noorsooalgatus- ja võrgustikuprojektid	Tugimeetmed
7	20	34	43

MTÜ Noorteklubi Händikäpp

rahvusvaheline noorsoovahetusprojekt "Tahame ja suudame"
(projekt nr EE-11-42-2005-R2)

Euroopa Noored Auhinna 2005 VÕITJA kategoorias, kus leidsid äramärkimist need noored ja organisatsioonid, kes on omal nahal eriliselt tundnud, mida tähendab kogemuste kaudu õppimine (*learning by doing*).

"Tahame ja suudame!" Ja suutsime!

Kui "Händikäppa" kutsuti osalema Euroopa Noored auhinnagalale, ei osanud me arvata, et meie noorsoovahetus äramärkimist leiab, samuti nagu veel poolteist aastat tagasi ei oleks mina osanud arvata, et asun juhtima nii suuremahulise projekti läbiviimist. Kuid siirad tänusõnad ja rahulolu noorte nägudel laagri lõpus näitasid selgelt, et kui läbiviimise käigus ka probleeme tekkis, said need lahendatud. Tänu professionaalsele ja pühendunud meeskonnale ja partneritele, kes minuga koos selle tuleproovi läbi tegid. Suured tänud neile.

Iga projektimeeskonna unistus on, et osalejaid valdaks laagri lõpus rahulolu. Ja kui kaks päeva peale laagrit peegeldub sealt vastleitud sõprade MSN pealkirjades soov laagrisse tagasi minna või kurbus, et laager kauem ei kestnud, siis teeb see südame soojaks. Ühe Belgia osaleja veebilehelt võisime peale laagrit (eesti keeles) lugeda:

"Vahetus eestlastega oli lihtsalt hämmastav ning ma ei unusta seda suurepärase kogemust kunagi! Kui Eiko oleks minuga Karaskil olnud, siis oleksin sinna jäänud."

Meie noorsoovahetus viis Belgia ja Eesti puudega ja puudeta noored muuhulgas kanuuga sõitma ja Piusa koobastesse. Nagu selgus, ei julgenud paljud Belgia noored vanematele enne laagrit öelda, et lähivad kanuumatkale kartuses, et äkki neil siis ei lubatagi osa võtta. Vanemate helistati alles hiljem, kui kõik oli edukalt läbitud.

Sama lugu oli ka koobastega – koobastesse viidi ka need, kes eeldasid, et jäävad neid vaatama kaugelt, ning see elamus, mille nad said, on piltidelt selgelt näha. Kõik need väikesed killud näitavad, et asi õnnestus. ☺

Uued sõbrad... ja võrgustik ongi sündinud!

Võime olla uhked, et saatsime korda midagi ilma, et oleksime liiga palju pööranud tähelepanu grupi suurusele ja erivajadustega noorte osakaalule selles. Ühest küljest tegi see projekti läbiviimise palju keerulisemaks ning raskendas grupi ühtesulamist ja omavahelist suhtlemist, kuid samas näitas, et laagrites ei pea piirduma käputäie erivajadustega noortega. Ja seda oli meil hea tõdeda.

Ma arvan, et me suutsime näidata suuremahuliste erivajadustega inimesi ühendavate laagrite kitsaskohti: nende kallidus, suurte kohandatud busside ja majutuskohade puudumine. Tagantjärele on võimatu öelda, kelle teene oli laagri toimumisajal müügis olnud Karaski Keskuse hilisem renoveerimisrahade saamine ja müümisplaanide peatamine, kuid tahaks loota, et meil oli selles toredas otsuses oma väike osa.

Praegu käib jätkulaagri ettevalmistamine Belgias. Belglased on ette valmistanud suurepärase kava – soovides eestlastele mitte alla jääda, nagu nad ütlesid. Tõsine tunnustus, kas pole?

Ja me koondasime palju toredaid noori omavahel. Andsime kõigile võimaluse ületada piire, saada infot, uut enesekindlust ja teha seda kõike koos. See andis eelduse uute projektide korraldamiseks nii kodu- kui välismaal. Seega saame neid kogemusi jagada nii uusi projekte kirjutades, neid läbi viies või aidates teistel uusi projekte kirjutada.

Eriti hea meel on meil grupijuhtidena selle üle, et osalejad ei piirdunud kaugeltki vaid kavaüritustega. Mitmedki näitasid üles initsiatiivi, käisid isekeskis metsas jalutamas, seeni vaatamas, ujumas või läksid öhtul sõprade juurde külla juttu rääkima, filmi vaatama, Aliast või kaarte mängima. Või siis kostis pool ööd ülevalt korruselt lakkamatut naerulaginat. Nii mõnigi asi jõudis korraldajate kõrvu alles hommikul või laagri lõpus rahulolevate muljete kujul.

Magamine oli küll viimane asi, mida selles laagris tehti! :)

**Meeleolu kogub tuure -
in Action!**

Sven Köllamets & sõbrad / "Tahame ja suudame"

8

Mõned katked osalejate muljetest:

Milliseid positiivseid hetki ka hiljem kindlasti mäletad?

- Imelised hetked naerdes, õrritades, lauldes, rääkides
- Huvitavad ettekanded
- Head öhtud
- Saun
- Illus loodus
- Kanuutamine
- Kiikumine ratastoolidele ligipääsetaval kiigel
- Kultuuridevaheline öhtu
- Ekskursioonid
- "Derdianide" mäng (kultuuridevahelise õppimise mäng)
- Tunne, et koos me suudame teha asju, mis esmapilgul tunduvad võimatutena
- Liiga palju hetki selleks, et kõike välja kirjutada.

Kas ja kuidas kasutad saadud kogemust hilisemas elus?

- Suhtlemisel belglastega omandasin kogemusi inglise keele rääkimise osas, mis kindlasti ära kulub.
- Kui Belgiasse lähen, ei jää piinlikku olukorda ja tean palju rohkem nende kultuurist.
- Tore oleks rakendada seda kogemust Belgias järgmisel aastal. Tänaval proovin liigelda rohkem.
- Igas olukorras, mis puudutab puudega inimestega suhtlemist.
- Järgmiste rahvusvaheliste programmide korraldamisel.
- Olen targem ja vapram
- Kanuuga sõitmise kogemust kasutan hilisemate kanuutatkade jaoks.
- Olen tulevikus nõus korraldama sarnast rahvusvahelist laagrit.
- Proovin ka teistele rääkida belgia kultuurist. / Õpetan Tallinnas inimestele belgia kultuuri.
- Ehk tuleb ka endal kunagi võimalus selliseid mängu ja harjutusi läbi viia. Igatahes oluline kogemus.
- Sain nädalaajalise praktika inglise keeles ja arvan, et elus suhtlemisega probleeme ei teki.

Kanuutatk & muuseum

- Õppisin jällegi enda ja teiste kohta. Sain üle hirmust vette kukkuda. Hakkasin veelgi rohkem hindama koostöö tähtsust.
- Kanuutamine oli natuke hirmutav ja muuseum väga tore. / Kanuutatk oli tore ja muuseum ka
- Eriti lahedad / Super / Ülimalt vägev / Kanuutatk oli äge / Väga head, uued kogemused.
- Kanuutatk meeldis väga. Muuseum oli huvitav / Meeldisid väga / Hea / Väga hea (2)
- Seiklusrikas / naljakas / huvitav (3) / Ekstreemne ja kasulik. / Risk ja põnevus. Kõik jäid ellu.

**Enesekindlalt
ja täiel rinnal:
"WE ARE THE
CHAMPIONS..."**

**“Oh üllatust!
Vaatamata hõrgutavale maitsele,
ei viigi mustikad keelt alla.”
(sakslased Eesti loodust nautimas)**

Noortegrupi Hostbugs / Vinni Vallavalitsuse

rahvusvaheline noorsoovahetusprojekt **“Bugged”**
(projekt nr EE-11-11-2005-R1).

Projektist „Bugged”

„BUSS TULEB!” Juba murelikuks muutunud Vinni-Pajusti gümnasistid ohkavad kergendatult ning otsivad silmadega hilinejat. Kuid oh õnnetust! Suure tellitud bussi asemel veereb nendeni tilluke peaaegu pakiruumita sõiduk. Kõigi korraldajate silme ette kerkib kujutluspilt kolmekümne kahest noorest ja nende hiigelsuurtest kohvritest selles väikeses busses. „Oh õnnetust!” on meie esimene mõte. Siiski tuleb olukorraga leppida, sest sakslasi ei saa ju lennujaama ootama jätta. Lootuses, et järgmiseks päevaks probleem lahendatakse, suudame kõik koos kohvritega mugavalt ära mahutada ja teel baaslaagrisse kiirendab ebatavaline olukord hoopis noorte tutvumist ja loob lõbusa õhkkonna.

Küllap on see esimese päeva tilluke buss nagu proovikivi: katse, mis tuleb edukalt läbida kõigil esmaüritajatel (oleme ju veel küllaltki sinisilmsed ega oska arvestada ootamatute olukordadega). Juba esimesest raskusest õpime, et kõik õnnetused on positiivselt häälestatult hoopis lõbusad katsed, mis tuleb rõõmsameelselt läbida.

„KUS ON TSIVILISATSIOON?” hüüab üks paljudest imestunud sakslastest, nähes meie baaskeskust Niinsaare järve ääres. Ideega tutvustada ainult kultuurmaastikega harjunud lääne noortele väärtuslikku ürgsust ja tõsta inimeste keskkonnateadlikkust, oleme valinud oma ööbimiskohaks kaasaegselt remontimata ja sööklata matkakeskuse, kus igapäevasele toiduvalmistamisele ja nõudepesemisele annavad kõik oma panuse. Juba järgmisel ☺

**“Üheskoos
on ikka turvalisem :)”
(mägironimine Valastel)**

**“Mmm...isegi päike
on Eestis mõnusam
kui Saksamaal.”
(sakslased Peipsi ääres)**

päeval peavad sakslased aga uuesti üllatuma, sest noore neiu kiljatus kostab kõigi kõrvu. Pankrannik pea kohal kõrgumas, on sakslane ettevaatamatult põlvini sinisavisse (!) kukkunud ja ei saa sealt enam välja. Teiste abiga pääseb õnnelik õnnetuke siiski merevette pesema ja oma abistava käe ulatab talle ka peatselt algav paduvihm. Saatuse vingerpussidel pole aga lõppu, sest varsti lagunevad pidevast kividest hüppamisest projektijuhi tennised (mitte just eriti vanad Nike'i tossud) ja teadmata toimunud maalihe on loonud ranniku „lähimatuks džungliks“. Vaatamata üllatustele, suudavad harukordsed noored lõbusaks jääda ja on ka põhjust. Nähes Valastel üles seatud mägironimisvarustust, ei suuda ka kõige tagasihoidlikumad oma elevust varjata. Erapooletuks ei jää ka juga uudistama tulnud turistid, kes kaasahaaravalt seiklusraja läbinutele aplodeerivad. Langeva vee kõrvulukustav kohin peab alla andma ja tõdema, et seekord on temast valjemad noorte naer ja hõiked.

Lõbusalt helkivad silmad muutuvad pärast kaht projektinädalat pea kõigil vesiselt tuhmiks. Need pisarais silmad on ühtaegu kurvad (ei taha ju keegi kalliks saanud inimestega hüvasti jätta) ja rõõmsad (pisarad uute sõprade põskedel annavad märku projekti suurepärasest õnnestumisest). Juba esimesel kohtumisel ette tulnud raskused andsid noortele võimaluse üksteist paremini tundma õppida. Seetõttu ärgem kartkem ootamatusi ja uskugem oma mõtetesse, millest julgelt kinni haarates võib korda saata midagi uskumatult suurt.

Projektijuht Kerli Müürisepp

MTÜ Viimsi Huvikeskuse

**rahvusvaheline noorsoovahetusprojekt “Stop AIDS – life with HIV”
(projekt nr EE-11-123-2004-R6)**

Euroopa Noored Auhinna 2005 NOMINENT kategoorias, kus leidsid tunnustamist need noored ja organisatsioonid, kes on oma projekti kaudu aidanud pöörata tähelepanu olulisele ühiskonnas.

Mõte ise üks noorsoovahetus korraldada tuli kergesti, see tundus olevat suurepärase võimalus ühe suvenädala huvitavaks sisustamiseks. Kuid kellel meil ei oleks igal talvel kümneid, kui mitte sadu, selliseid huvitavaid ideid järgmise suve sisustamiseks. Enamasti võib aga esimeste sügisvihmade eest tuppa joostes kahetsusega märkida, et suurem osa neist jääb jälle järgmist suve ootama.

Siit selgub, et mõnes pealtnäha raske ülesandes on tegelikult palju rohkem elujõudu kui teises märksa lihtsam. Kuigi soovisin suvel ka Saaremaal käia, milleks oleks olnud vaja ainult bussi peale istuda ja pilet osta, mind kadakate vahel ei nähtud. Seevastu võisid kõik huvilised mind ja kõiki teisi projektis osalenud noori näha Tammsaare pargis aidiennetusteemalist performance'it läbi viimas. Ja selle õnnestumiseks ei oleks piisanud ainult ühe pileti ostmisest.

Kindlasti huvitab paljusid, mis sunnib üht noort inimest, kes kõige muu kõrval parasjagu ka keskkooli lõpetab, võtma endale sellist kohustust. Tõenäoliselt on selleks eneseteostusvõimalus – tunnistagem, kusagile mujale kellegi teise korraldatud vahetusele oleks ju palju lihtsam minna. Kuid et oma ideed ellu rakendada, tuleb ka kõvasti tööd teha. Ja üksi sellega hakkama ei saa. Õnneks on organisatsioon Euroopa Noored teinud suure osa asjaajamisest üsna lihtsaks, bürokraatia vaatenurgast tuleb ainult projekt kirjutada ja hea õnne peale loota. Reaalsuses aga peab ikka ise asjasse uskuma ka. Ja meie uskusime. Nüüd võib rõõmuga märkida, et ilmselt piisavalt. Kui on usku õnnestumisse, siis saab üle ka kõige raskematest mureddest.

Teemaks valisime aidiennetuse, probleemi, mis ilmselt suuremale osale inimestest on nende endi soovil midagi kaugemat ja teadmatut. Tegelikult oli see üsna võõras ka mulle, kuid juba esimesed kohtumised inimestega, kes HIV-kandjatega päevast päeva kokku puutuvad, tegid mulle selgeks, et kui ma seda probleemi ignoreerin, on mul palju suurem võimalus nakatuda, kui siis, kui ma ohtu endale teadvustan. Sedasi süvenes ka soov teisi inimesi mõtlema panna. Nii olime leidnud oma projektile tõelise mõtte. ☺

**kondoom
installatsioon
instruktsioon**

Meil olid nüüd olemas soov, mõte ja viimaks ka Euroopa Noorte toetus, edasine sõltus juba kõik meie endi tegemistest. Selgeks sai ka see, et pelgalt olemasolevate vahenditega me hakkama ei saa, suure hulga osaliste majutamine, toitlustamine ja transport on väga kallis, lisaks veel kõik jooksvad kulud, mis projekti eesmärgi eduka täitmisega kaasnevad. Asusime agaralt otsima toetajaid, esialgu olid plaanid suured, et käime ja küsime, küll saame. Teeme ju ometi head asja. Aga selgus, et paljud firmad, kust lootsime abi saada, olid juba varakult oma vahendid hoopis teistesse kohtadesse planeerinud. Siit õpetuseks, et mida varem alustada, seda suurem on võimalus sponsorlust saada. Vanasõna ütleb, et küsija suu peale ei lööda. Ei jäänud ka meie tühjade kätega, kel võimalus oli, see ikka mingil määral ka toetas. Palaval suvepäeval võib kast jahutavat limonaadi lausa hindamatuna tunduda. Lisaks suhtuti meisse väga mõistvalt ja toetavalt ka kohalikus omavalitsuses. Lõppkokkuvõttes saime kõik, mida vajasime.

Kuna toimunud noorsoovahetusest jäid pea täielikult ainult positiivsed mälestused, on tagantjärele juba üsna raske meenutada erinevaid kitsaskohti, mis alguses ette tulid. Meelde on jäänud ligi 40 siiralt õnnelikku nägu, kes kõik tõestasid, et nädal ja sellele eelnenud töö oli asja ette läinud. Tahaks loota, et võibolla pani meie pingutus ka mõne inimese publiku hulgast elu üle mõtlema. Juba üks ohtlikust viirusest päästetud inimene kaaluks mitmekordselt üle kõigi pingutused, mis üheskoos selle nimel tehtud said.

ka kirjamehed on mures surmava tõve leviku pärast

Eesti Psühholoogiaüliõpilaste Ühenduse

rahvusvaheline noorsoovahetusprojekt *"Healing: Art vs Medicine?"*
(projekt nr EE-11-71-2005-R3).

"Healing: Art vs Medicine?"
24.09-1.10.2005

Euroopas on kohalikke psühholoogiaturundega ühendavaid organisatsioone mitmeid. Ja põhjusel, et psühholoogiaturundega kõige parem sõber maailmas on "reeglina" mõni teine psühholoogiaturundega, meeldib selle eriala üliõpilastel omavahel ka lävida. Lähikäimist soodustab ka üle-euroopaline katusföderatsioon EFPSA, mis võimaldab erinevate riikide psühholoogiaturundega kaunis lihtsalt tuttavaks saada. Ja see, et üksteisel delegatsiooniti Euroopa eri nurkades külas käiakse, on pikaajaline traditsioon, millest Eesti Psühholoogiaüliõpilaste Ühendus oli seni aga kaunis kõrvale jäänud, põhjuseks ilmselt oskuste puudumine ja mahuka ettevõtmise pelgus.

2004. aasta maikuu otsustasime enesele külla kutsuda noori üliõpilasi Poolast ja Sloveeniast ja 2005. aasta sügisel sai see pea ees tundmatusse hüppamisena näiv ettevõtmine tänu Euroopa Noored Eesti büroo toetusele ka teoks. Vaatamata sellele, et ettevõtmine oli igatpidi vabatahtlik ja entusiasmist tulvil, saatis seda omalaadset tuleproovi ka paras annus esimese kogemuse ärevust ja hirmu. Õnneks oli meeskond Tartu ja Tallinna psühholoogiaturundega, kellest mitmed selle projekti läbiviimiseks esmakordselt kokku said, ülimalt õnnestunult moodustunud, sest uudne vastutus võeti ühistele õlgadele kanda ja küünarnukitunne oli algusest peale väga hea. Põhiliselt tänu suurepärasele meeskonnavaimule saime oma ettevõtmisest ka eriti hea õnnestumise tunde ja hirmud osutusid mõistagi alusetuks – meie projekt oli tore ja hea.

Et ettevõtmist oma erialaga seostada, otsustasime läheneda praeguses ühiskonnas ülimalt akuutsele teemale – noorukite meeleoluhäiretele ning koondada tähelepanu sellele, mida ning kuidas on juba tudengi tasandil võimalik selles vallas korda saata. Omalt poolt otsustasime tutvustada projekti "lahendus.net", mis Eestis selles vallas juba neli aastat preventiivset tööd teinud. Ja selleks, et analüüsida depressiooniga võitlemise erinevaid tahkusi, otsustasime vastandada kaht kardinaalselt erinevat lähenemisviisi – kunsti- ning muusikateraapia lähenemist bioloogilise sekkumise vastu. ☞

Nõnda saigi meie projekti nimeks *"Healing: Art versus Medicine?"*. Omamoodi töötas see vastandus ka kui pisuke "assortii" kohaliku psühholoogiamaastiku delikatessidest – tuues välja suundi Tallinna ja Tartu Ülikooli tugevatest haridussuundadest. Teisest küljest otsustasime valida sügavamaks tutvuseks just need suunad, sest lisaks kardinaalsele erinevusele on need ka lähenemised, mida tihtilugu tabavad teatud eelarvamused. Küll peetakse bioloogilist psühholoogiat igavaks ja kuivaks suunaks või kunstiga seotud teraapiad kahtlaseks hookuspookuseks. Sedamööda oli meil kui korraldajatel võimalus mitte ainult läbi viia ja teadmisi pakkuda, vaid ka ise areneda, teada saada ning oma vaatenurki avardada. Noorsoovahetuse lõpuks otsustasime külastada kahes grupis Tallinna Kopli Laste Varjupaika ning Lilleküla Turvakodu, et viia läbi väike kunsti- ja muusikateraapia elementidega ühine sõbralik töötuba. Ja sellele kõigele lisaks ei jäänud kavast välja ka ekskursioonid, kultuuridevaheline mõõde, sport ega vahvad õhtused ettevõtmised.

Esimene ja õnneks põhiline korralduslik ehmatuse tabas meid siis, kui meie Poola-kontakt, kes kogu ettevalmistusperioodi vältel mõõdukalt entusiastlikku koostöövalmidust demonstreeris, ühtäkki, nädalajagu enne ühistegevuste algust teatas, et nemad ei saanud tegelikult ikkagi sõidurahaks toetust ja kogu nende grupp nüüd ikkagi ei tule. Õnneks läks korda sedasinast kontakti veenda, et ta siiski viimase minuti õhutustööd teeks ning spontaanseid noori meie projekti osalema kutsuks. Viimase hetke vapraid otsustajaid saabus meile kokku viis, üheteistkümmene asemel, keda olime Poolast oodanud ning kelle jaoks raha taotlenud. Nende seas, kes saabusid, oli kosta pahameelenurinat, et info sellest vahvast ettevõtmisest oligi avalikustunud täiesti viimasel hetkel... Suure vastandina Sloveenia-grupi kogemusele, kes osutus viis pluss partneriks, manitses Poola juhtum tulevikus tähelepanelikumalt suhtuma oma partnerorganisatsioonide ettevalmistustöösse. Samas ei ole halba heata – tänu ootamatule osavõtjate arvu kahanemisele kolmekümne kolmelt kahekümne seitsmele – oli grupis kasvav vastastikune sõbratunne hoopis kiirem, tugevam ja võimalikum võrsuma. Järgmisel korral plaaniski sellest lähtuvalt juba natuke väiksema grupi, sest väiksemas grupis on ka ühtekuuluvust rohkem. Sest seegi tunne on hästi tähtis – emotsioonideharjad annavad oma intensiivsuse pärast vahetusele olulise värvi ja see on see, mis pärast põhiliselt mälestustesse jääb. Meil selles osas vedas. Lisaks asjaolule, et programm oli huvitav, olid ka inimlikud kontaktid fantastilised ja lahkumisel voolasid meile natuke ikka jahmatuseks mitmelgi külalisel suured krokodillipisarad.

Nagu näha, otsustasime esimese suutäiega kaheksa päeva jooksul ette võtta päris palju – nii palju, et tegelikult olid päevad täidetud otsast otsani töötubade, ekskursioonide, spordi ja muidugi einestamisega, nii et teatud mõttes oma vaesed külalised ikka päris ära piinasime... Reaalne kogemus on selles vallas ikka asendamatu õppetund ja uutele katsetele astume kõik vastu korralikuma teadmistepagasiga. Näiteks teadmistepagasiga, ☞

**Teraapiline
kunst**

**Enamik külalisi ja
mõned võorustajad
bussijaamas**

kui kehv on kulutada aega ja energiat liikumisele ja logistikale, kui palju mõnusam oleks koonduda ühte kohta, kus nädala vältel pidevalt viibida, keskenduda ühistegevustele ja ürituste sisule ja pideva edasi-tagasi sõitmise arvelt palju väärtuslikku vaimuenergiat säästa. Või sellest, et ürituste vahele mõistlikult puhkeaega planeerida, sest eriti vöõral maal vaevab külalisi suurem väsimus ja ühelt ettevõtmiselt teisele joostes võib sõbrad tõesti viimasteks päevadeks ära kurnata. Ja muidugi teadmine eeltöö tähtsusest – ettevalmistav kohtumine tasub juba seepärast korraldada, et programm ja ettevalmistavad tegevused koos partneritega paremini läbi planeerida. See suurendab seotust ning ilmselt jääks ka ära ebameeldivad ehmatusüllatused, nagu meil juhtus ja ennist kirjeldatud sai.

Eesti noored aga, kes sel korral lõviosa ettevalmistavast tööst ära tegid, vahendasid uuest kogemusest äärmiselt positiivseid emotsioone – tagasisidest jäi kõlama eelpoolkirjeldatud esialgne ärevus uue kogemuse ja suure vastutuse ees, mis ürituse kestel muundus rõõmutundeks hea meeskonnatöö ning kenasti sujuva noorsoovahetuse üle. See, et jagatud pingutust saatis vastastikune toetus, tegi korraldamisest mõnusa kogemuse, külaliste rõõm ja vaimustus innustasid kestvalt ning ühine osavõtt muutis nädala lõbusaks ja nautimiseväärseks. Seepärast võime oma esmakogemuse põhjal kõigile kõhklevaile noortele noorsoovahetust julgelt soovitada!

Mida siis kokkuvõttes sellest projektist järeldati? Eks tegelikult ikkagi seda, mis mingis mõttes antud probleemipüstitusse juba alltekstina kirjutatud oli – et sedavõrd erinevaid lähenemisi on kaunis võimatu vastandada ja personaalsete eelistuste kujunemine põhineb äärmiselt subjektiivsetel põhjendustel. Kui ühisele konsensusele jõuda, siis, nagu meiegi seda tegime – eemaldades näilise vastanduse ja liites lähenemised teineteist toetavain, käsikäes tõhusain. Eesmärk ei olnudki ju selgitada paremat lähenemisviisi, vaid võita võimalikult palju uusi teadmisi, mille kordaminekut projektis osalenud ka ühest suust kinnitasid. Mida aga eriti tahaks välja tuua, on vahva tunne sellest, kuis uute kogemuste põhjal, ühiste jõupingutuste toel vahva töötoa ette valmistasime ja turvakodudes üheskoos läbi viisime, tõestades, et selleks ei pea ilmtingimata ühist keelt rääkima, et suhelda suure soojuse, sallivuse, vastastikuse sõbralikkuse ja austusega. Ning nagu ütles üks Sloveenia tüdruk viimasel päeval, kui kokkuvõtteid tegime – et peaaegu võimatu oli öelda, kas see väike töötuba muutis nende laste elu paremaks või teistsuguseks või kas see üleüldse mingisugust mõju omas, kuid kõigi jaoks oli kindel, et selles soojas jagatud hetkes muutis see midagi, tegi just selle hetke paremaks ja jagas ühist positiivset emotsiooni.

Lahe on mõelda, et kõigest ühe nädala toimetuste tagajärjel on nii palju uusi teadmisi, väärtuslikke mälestusi ja kamaluga praktilist kogemust!

Triin Ulla
Eesti Psühholoogiaüliõpilaste Ühendus

**Septembrilõpu üritust
toetas ka ilmataat**

Suur osa minu tööst oli kontoris. Kontor oli samas majas laste varjupaigaga. Pildil olen koos varjupaigas elavate toredate sõprade Ženja ja Maksimiga, kes olid alati arvutitest väga vaimustatud.

MTÜ HeadEst

Euroopa Vabatahtliku Teenistuse saatevõttev projekt – vabatahtlik: Epp Adler, vastuvõttev riik: Ukraina (projekt nr EE-212-103-2004-R5)

“Kas sa oled Revalist?” ehk eneseleidmine Odessas Epp Adler

2006. aasta veebruaris tulin ma tagasi Ukrainast, kus elasin ja töötasin Euroopa Vabatahtliku Teenistuse vabatahtlikuna 10 kuud. Ma elasin Musta mere kaldal Odessas ja töötasin organisatsioonis *The Way Home*, kus aitasin neid nende töös tänavalastega. See tähendas, et aitasin neil rahataotlusi kirjutada, teavitustööd planeerida ja korraldada, osalesin sotsiaalpatrullis ning puutusin igapäevaselt lastega kokku nii laagris, päevakeskuses kui varjupaigas. Lisaks tööle elasin oma igapäevaelu oma paremate ja halvamate päevadega.

Igal suvel korraldab *Doroga k Domu* laste suvelaagreid, et neid oma tavapärasest keskkonnast välja viia, et nad saaksid puhata ja et nad õpiksid eluoskusi. Eelmisel aastal õnnestus minul samuti ühes sellises laagris osaleda. Ja tuleb tunnistada, et õppisin ise väga palju uusi eluoskusi just tänavalastelt, kes on oma loomult hakkamasaajad.

Enne vabatahtlikuks minekut töötasin ma töökohas, mis mulle meeldis; mul oli korter, mis mulle meeldis; mul olid väga head sõbrad, keda ma armastasin ja palju muud. Kõige selle kõrval tundsin, et midagi on puudu. Ma olin juba pikka aega mõelnud, et ma tahaksin elada pikemat aega teises kultuuris ja keskkonnas. Seni oli kõige pikem kodust eemalolek olnud 3 kuud. Kuna hakkasin saama 25, siis leidsin, et Euroopa Vabatahtlik Teenistus on just mulle. Olin oma tööga seotult nii palju noortele rääkinud, et kasutage seda võimalust – pange end proovile, õppige uut keelt, kogege teises kultuuris elamist, tehke mingit põnevat tööd jms, sest see kõik olevat hilisemas elus kasuks. Ja nii otsustasingi ma enda soovitusõnade järgi ka ise talitada.

Enne Ukrainasse minekut olin ma palju reisinud, kuid eales varem ei olnud ma läinud kuhugi nii, et ma ei teadnud seal kedagi, ma ei teadnud sellest kohast midagi, ma ei teadnud, kus ma seal elama hakkam või mis tööd ma täpselt tegema hakkam. Romantiliselt võrdlesin end mõttes sõjapõgenikega, kes pidid minema täiesti võõrasse kohta ja seal hakkama saama. Vahe oli selles, et ma läksin sellistesse tingimustesse vabatahtlikult, rääkisin pisut kohalikku keelt ja ettekujutus oma tööst oli siiski olemas. Enne minekut ja ka nüüd imestan, et ma ei kartnud. See kõik oli pigem suur väljakutse. Minu jaoks oli oluline küsimus – huvitav, kas ma saan hakkama? Ma arvasin, et see, mille järgi saan seda hinnata, on minu meeoleolu, sõprade olemasolu ja üldiselt enda eluga toimetulek.

Nüüd olen tagasi, olen õnnelik ja olen väga rahul, et 2 aastat tagasi tegin sellise otsuse. Valisin riigi, mis oli väga huvitav ja mul on hea meel, et ma just seal olin. Ukrainasse ma küll elama ei tahaks jääda, kuid juba arendan mõtteid, kuidas siiski jätkata koostööd ja ühiseid tegevusi. Nüüd tagasi olles olen tabanud end väga palju mõttelt, et mis on EVT vabatahtliku töös nii erilist. Miks seda kogunud inimesed räägivad oma kogemusest kui väga erilisest? Ometi käiakse välismaal ju palju ja väga erinevatel põhjustel – õppimas, töötamas, reisimas jms. Enda jaoks leidsin vastuse alles siis, kui läksin külla ühele teisele EVT vabatahtlikule ja nägin tema elu, mida sain väga paljus enda vabatahtliku-eluga võrrelda. Ja erinevus, milleni ma jõudsin oli see, et kuigi EVT vabatahtliku elu on planeeritud ja sisu konkreetne, siis EVT pakub võimalust rohkem kui ükski teine välismaale minemise viis ehitada oma sealset elu ise, sisustada oma aega, mõelda enda üle ja lihtsalt kogeda elamist. Kui rääkida EVT vabatahtlikega, siis nad räägivad alati eelkõige oma elukeskkonnast ja inimestest enda ümber. Lood on sageli lõbusad, kuid nende hulgas on alati ka kurvemaid hetki. Teiste välismaal olemiste puhul ei ole elukeskkonna jälgimine, sellega harjumine või kogemine nii esikohal. Tööle minnes on tööandja poolt loodud rutiin, millele lisaks tuleb luua oma muu elu, õppides on samuti olemas mingid pidepunktid jne. Pikaajaline EVT projekt on küll eelnevalt põhjalikult planeeritud, kuid see jätab vabatahtlikule siiski väga palju vabadust ja eneseleidmise võimalusi. Ja just see ongi see, mis selle nii eriliseks teeb. Ma olin küll enne Ukrainasse minekut pea 7 aastat üksi elanud ja palju reisinud, kuid Ukrainas olles tundsin, et muutusin esimest korda enda sõbraks ja ka tegelikult iseseisvaks. Lisaks sooritasin 5-le vene keele grammatika eksami, millest ma ei julgenud varem isegi unistada.

Ma olen palju mõelnud, et mida see kõik mulle andis. Ütlesin küll, et iseseisvust, kuid see peab ju millestki tekkima. Oma projekti lõpus olin kõigega väga rahul. Mul oli väga tore kodu Odessa kesklinnas, millest mul oli väga raske ja kahju loobuda. Suutsin luua endale sotsiaalse võrgustiku ☞

Minu EVSi ajal avati üks väga tore ja salajane klubi - baar Vyhod (Väljapääs), mille leidmiseks pidi teadma, et see seal on. Pildil olen koos oma heade sõpradega - Ira Ukrainast ja Alex Saksamaalt.

Nende lastega ma seal töötasingi. Paljud tänavalapsed elavad maalustes soojasõlmedes. Igal nädalal mitu korda viis minu organisatsioon neile sooja toitu, ravimeid, riideid ja muud, mida nad vajasisid. Lisaks jagati informatsiooni HIV-i ennetuse, varjupaikade ja muu kohta.

ehk mul oli suhteliselt palju sõpru. Ma tutvusin nende 10 kuu jooksul väga huvitavate inimestega. Tegelikult ju nemad, ühised tegevused ja vestlused kujundavadki su arvamust ning kogemusi. Peamised seal tekkinud sõbrad olid kohalikud, mille üle mul on väga hea meel, kuna tänu neile õppisin ma Odessat tundma ja vene keelt rääkima. Minu jaoks täiesti ootamatu sõpruskond olid jaapanlased, kes olid mu elus pidevalt. Juhtus nii, et kogu Odessa jaapanlaste kogukond käis minu elust läbi. Üks Jaapani noormees, kellega kohtusin vahetult enne projekti lõppu, pani oma veidrate küsimustega mind mõtlema Eesti kohta üle maailmas ja minu enda identiteedi üle. Lisaks sellele, et ta pidevalt üllatus, et ma ikkagi Eestist ja eestlane olen, esitas ta mulle küsimusi nagu "Sa oled Eestist. Kas sa oled Revalist?" või "Millal Eesti valitsus inimesi harima hakkas?". Peale korduvaid vestlusi jõudsin ma järeldusele, et tema ei teagi, et minu kodulinn on vahepeal juba ümber nimetatud või et Eesti on täitsa pika ajalooga riik. Ma ei olnud kunagi enne selle peale nii palju mõelnud kui nüüd.

Kõige enam mõtlen ma oma toreda Odessa elu peale üldiselt, sest kõik sujus ja oli väga hästi. Arvan, et ma tundsin linna ja tema võimalusi lõpuks, arvestades lühikest aega, suhteliselt hästi. Kõige enam tunnen ma puudust sealsetest turgudest, mille puudumine mõjutab mu praegust elu kõige enam.

Kuigi hetkel võin öelda, et kõik oligi hästi, siis käis kõige selleni jõudmine üle kivide ja kändude. Pean tunnistama, et mul ei olnud ühtegi päris masenduspäeva, kuid kurbi päevi oli ikka. Oma projekti ajal oli mul võimalus suhteliselt palju reisida. Käisin Ukrainas ringi, Venemaal, Moldovas, Itaalias ja kaks korda Eestis. Viimased 5 kuud olin ma väga paikne ja see oli väga õige otsus. Sõpruskonna leidmine oli üks keeruline asi. Vahepeal mulle tundus, et ma ei leiagi ühtegi sõpra ja nii olingi esimese poole oma EVT perioodist omaette. Lõbustasin end ise ja olin endale hea seltskond. Mul ei ole kunagi elus olnud sellist aega nagu siis ja kõige selle tulemusena tegin ma palju uusi asju. Näiteks käisin esimest korda elus üksi rannas. Lõpus, kus mu elus oli palju uusi inimesi, tundsin isegi puudust sellest omaette olemisest.

Lisaks iseseisvusele on võibolla olulisem tulemus see, et ma olen saanud tugevamaks. Ma arvan, et see väljendub ühest küljest rahulikkuses ja teisest küljest ükskõiksuses. Ma ei olnud kunagi pidanud nii palju otsuseid päris ise tegema, alati on ju keegi, kes kuulab su hädaldamist ja annab nõu. Kunagi varem ei julgenud ma teha enda otsuseid päris üksi. Samas arvestan ma nüüd teistega enam, kuid samas kuulan ka iseennast palju rohkem, sest tegelikult sõltub ju kõik endast. EVT elu Odessas aitas mul kindlasti leida sõbra endas, kes nüüd arwabki, et tegelikult ma olingi Revalist, sest aeg on ju suhteline ja tähendused muutuvad läbi elu. Uutele kogemustele ja mõtetele tuleb lihtsalt avatud olla.

Kogu vabatahtlikuks olemise ajal pidasin ma ajaveebi. Nüüd olen selle üle väga õnnelik, kuna ühelt poolt andis see hea võimaluse paljude inimestega suhelda ja teiselt poolt osutus see mu hetkeemotsioonide ja veidrate piasiasjade arhiiviks. Kohati tundub, et ma ei teaks midagi, mis selles virr-varris toimus, kui ma ei oleks neid mõtteid jäädvustanud. Sellest, mis minuga tegelikult juhtus ja millest mõtlesin saab lugeda aadressil <http://bojaaritar.blogspot.com>.

Noorteühenduse Juventus

Euroopa Vabatahtliku Teenistuse saatvad lühiajalised projektid – vabatahtlikud: Kairit Olenko ja Mailis Talu; vastuvõttev riik: Prantsusmaa (projektid nr EE-21-10-2005-R2 ja EE-21-11-2005-R2)

PROJEKTI NIMI: Dynamique culturelle (1-FR-7325)

Meie (Kairit ja Mailis ning Egle tugiisikuna) käisime 13.07-1.08.2005 Prantsusmaal kolmenädalases lühiajalises vabatahtlikus teenistuses. Meid võttis vastu vabatahtlike keskus ADICE, kes organiseeris elukoha ja tööpaigad.

Elasime me linnas nimega Roubaix, mis oli oma kirju rahvastiku ja rohkete immigrantide tõttu probleemne linn. Etteruttavalt võib öelda, et meie isiklikult ei kogunud küll sellega seoses ühtegi ebameeldivat olukorda ning inimesed olid ühtemoodi avatud ja lahked, olid nad siis prantslased, alžeerlased või türklased.

Esimesel nädalal töötasime pooltunnise metroosõidu kaugusel Lille' linnas. Tegemist oli linnaosa huvikeskusega ning kuna Lille's oli tulemas sambafestival, siis oli meie ülesandeks koos teistega festivali tarbeks ülikohevaid seelikuid õmmelda. Öhtuti toimusid ka ettevalmistavad tantsutunnid. Suhtlemine kohalikega toimus inglise või kehakeeles. Nii selgitati meile, et nädalavahetusel toimuvas rongkäigus on meie 20liikmelise grupi ülesandeks tantsida. Arvasime, et mis seal ikka, rongkäigus on palju rahvast ja kes see meid seal ikka märkab, kui midagi ka sassi ajame. Ka Kairit, kes on kurt, oli asjaga päri.

Meile tehti väga ilus jumestus ja riided olid seljas tõesti vägevad, sealjuures ei puudunud traditsioonilised sulgedega ehitud peakatted. Suur oli meie üllatus, kui ilmnas, et rongkäigu jaoks on suletud kesklinna ja peatänavade liiklus ning tantsimine ei toimunud sugugi seal vaikselt rongkäigus edasiliikudes, vaid me olime kolmekauparivis üllilaiale tänavale ära hajutatud ning eelnevate ja järgnevate tantsijatega oli vahe umbes viis meetrit. Kokkuvõttes läks kõik muidugi hästi, ainult et jalad olid õhtuks ikka väga väsinud.

Teisel ja kolmandal nädalal töötasime Roubaix's lastele suvevaheaja veetmiseks mõeldud keskus, kus me siis tegime lastega igasuguseid põnevaid asju. Meisterdasime savist ja lõngast loomakesi, paberist suuri kujusid jne. Ühel päeval oli ka kõiki selle linna analoogseid keskusi hõlmav spordipäev. Lastega suhtlesime peamiselt kehakeeles, sest meie ei osanud prantsuse keelt ja nemad ei osanud inglise keelt. Sellele vaatamata olid lapsed väga jutukad ning osa asju sai ka läbi kohalike juhendajate inglise keeles lastele seletatud. Kairitini jõudis jutt siis veel läbi mitme tõlke: esmalt tõlkis Egle Kairiti ☺

**Karnevali eel
kolmekesi**

viipekeelse mõtte inglise keelde, seejärel tõlkis kohalik juhendaja teksti lasetele prantsuse keelde ning laste vastused läbisid täpselt samasuguse teekonna. Lapsed olid väga loovad ning suhtlesid Kairitiga ka joonistuste kaudu. Lapsed võtsid meid kiiresti omaks ning juba teisel tööpäeval tervitasid julgemad meid põsemusiga. Kokkuvõttes saime me üksteisest väga hästi aru ja lastega oli vahva koos tegutseda. Meie viimasel tööpäeval oli linnas suur lastetööde näitus ja erinevad etteasted, kus ka meie keskus osales. Oli väga kurb, kui see kõik lõppes.

Kolme nädala jooksul toimusid meil ka prantsuse keele tunnid. Tunnid olid põnevad ning õpitud igapäevafraase asusime ka lastega kasutama. Tekkis koomiline olukord, kus küsida oskasime, aga vastusest aru ei saanud. Ning seepeale ei saanud lapsed aru, et miks me ütleme, et ei oska prantsuse keelt, kui teatud hulga fraaside ja väljenditega saime ju hakkama. Lisaks said need lapsed teada, et kusagil kaugel on riik nimega Eesti, kus talvel on väga külm ja palju-palju lund.

Ühel vabal päeval käisime me Pariisis, mis oli väga meeldejääv sündmus. Küllastasime Eiffeli torni, paari kuulsamat ehitist ja käisime niisama linna nautimas. Veel oli meile organiseeritud ka Belgia linna Gent'i külastus.

Üldisel oli saadud kogemus väga suur ja meile väga meeldis seal. Väike keelebarjäär küll esines, kuid sellestki saime üle. Meid võeti väga sõbralikult vastu ja meie sealoldud aeg muudeti põnevaks.

Igatahes oli kõik tore ja me teeks seda kõike ka uuesti läbi.

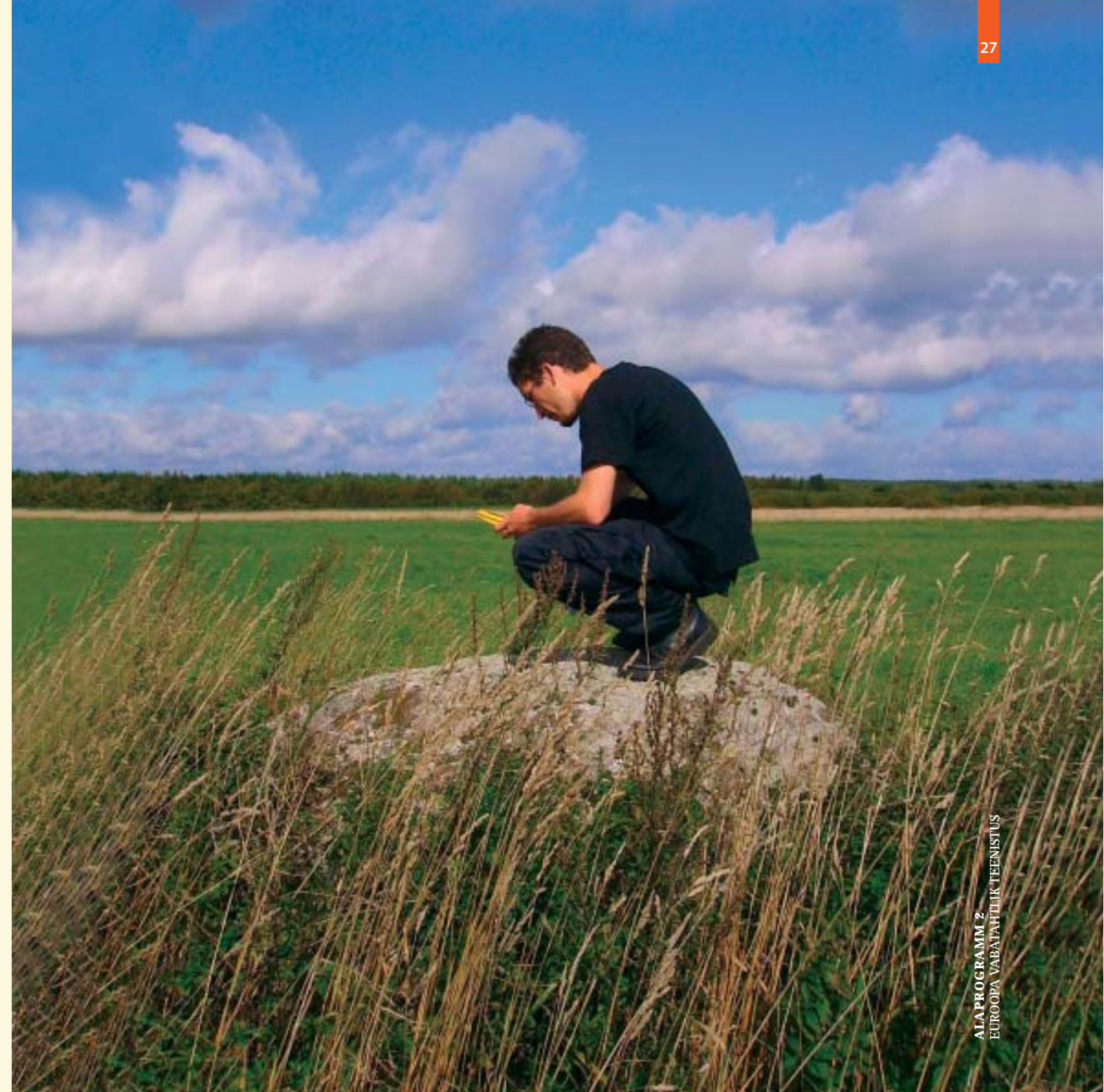
Jõelähtme Vallavalitsuse // Rebala Muinsuskaitseala

**Euroopa Vabatahtliku Teenistuse vastuvõtavad projektid –
vabatahtlikud: Remi Beghin ja Laetitia Dupont, saatev riik: Prantsusmaa
(projektid nr EE-21-118-2004-R6 ja EE-21-119-2004-R6)**

Laetitia ja Rémi lood (tõlkinud Margit Pärtel):

- 1 Üks minu kohustusi sel suvel oli üles otsida Rebala kaitseala territooriumil kõik registreeritud kultuskivid ja määrata nende täpne asukoht GIS-süsteemis. Neid kive on siin kõikjal – lagedal maastikul ja isegi inimeste aedades! Lugu on selles, et sinu ümber võib olla mitmeid kive, kuid ainult üks neist on see õige! Nii mõnigi kord pidin abi küsima kohalikelt meestelt. Kuna ma ei rääkinud eesti keelt, siis oli mu ülemus kaasa andnud eesti keeles kirja selgitustega, et olen prantsuse vabatahtlik ja uurin kultusekive. Peab ütleva, et peaaegu iga kord pidin ma kellelegi seda kirja näitama ja ma tundsin end väga tobedana, sest ma ei osanud rääkida ega saanud ka aru, mis mulle seletati. Nii ma lasin neil lõpuni rääkida, enne kui ütlesin HEAD AEGA ja püüdsin siis mõistatada, mis mulle küll räägiti. ☺

- 2 Prantsuse inimeste jaoks on Eesti külaelus kaks kummalist asja. Esiteks ei ole Eesti küla küla moodi – küla keskel ei ole väljakut, vaid majapidamised on laiali põldude vahel ja lähima naabrini võib olla umbes 300 m. Teiseks tundub, et koduloomad ei ole ka alati tingimata kinni, vaid jooksevad vabalt ringi – jalgrattaga sõites võib vabalt kokku pörgata mõne kana või hanega. Suur oli üllatus kui ükskord vaatasid lehmad meie magamistoa aknast sisse, kui hommikul ärkasime...
- 3 Detsembri alguses palus mu juhendaja joonistada üles mõningad enam levinud Eesti sümbolid, mida saaks kasutada kohalike eakate klubi vestlusõhtul. Teemaks oli traditsioonid ja sümbolid käsitöös, mida oleks lihtne kasutada. Vaatasin läbi mõned ajaloo- ja käsitööraamatud ning joonistasin välja 7 lehekülge erinevaid sümboleid. Läksin vestlusõhtule juhendajaga kaasa ja meid võttis vastu soe ja kena päevakeskus, kus meid juba oodati. Naised kuulasid klassikalist muusikat ja olid saanud just valmis kohvi ja suure hunniku pannkooke. Vesteldi traditsioonidest ja muustritest, naised püüdsid minuga küll eesti, küll saksa keeles rääkida, kuid kahjuks ei saanud neist aru. Kuid nad olid väga huvitatud mu joonistustest ja pakkusid aina pannkooke ja moosi. Tundsin, et mõned joonistused hunniku kookide eest oli suurepärase tasu.
- 4 Küla, kus me elame, on tore. Ainuke väike probleem on see, et me peame endale vajalikud asjad Tallinnast hankima. Ühel hilisel külmal novembriõhtul tulime Tallinnast ja jalutasime bussipeatusest oma kodu poole. Täiskuu tuli pilvede vahelt välja ja Laetitia, kes jalutas mõni meeter minust eespool, pöördus minu poole ja nägi midagi... "Rémi, sinu selja taga on rebane!" Üllatunult pöördusin ümber ja tõesti, kaks meetrit minust tagapool, seisis rebane! Kõndisime rahulikult edasi – kõik kolmekesi kuni kodu ukseni. Me ei ole teda rohkem enam näinud, kuid aegajalt on meie kodu ümber hommikuti lumel rebase jäljed.
- 5 Meie esimene töö kaitsealal oli ühe vana muinsuskaitsealuse surnuaia inventeerimine. Päike paistis, värske tuul puhus ja ilm oli igati soodne väljas töötamiseks. Meid ootas ees üsna kummaline vaatepilt – surnuaia ühes osas olid ristid, puud ja põõsad kaetud justkui paksu valge looriga. Esialgu arvasime, et see võib olla ämblike töö, kuid lähemal vaatlusel selgus, et kogu see loor kihas ussikestest! Muidu nii kaunis ja vaikne surnuaianurk nägi välja kui tükike öodusfilmi!
- 6 Prantsusmaal elades ei ole me kunagi tundnud rohkem külma kui -5°, ehkki seal on ka külmemaid paiku. Jaanuari lõpus oli aga Eestis terve nädal eriliselt külm, -25° kuni -30°! Sel nädalalõpul tulid meile külla sõbrad ja me otsustasime minna vaatama Eesti kõrgeimat juga – Jägala juga – mis asub meie kodust umbes 4 km kaugusel. Jalutasime mööda teed nagu pingviinid, totaalselt läbikülmunud. Püüdsime end külma eest kaitsta, mässides sülle ümber näo, kuid siis avastasime, et sallid külmusid niiskusest läbi. Ripsmete otsas olid ka jäätildad – see oli lihtsalt hämmastav!

Juhendaja mõtted prantsuse vabatahtlikest:

- 1 Saabumine – alati põnev sündmus! Esimene mulje on sageli väga oluline. Nii vähe asju!? Ja esmamulje ei ole petnud – minimalistlikuks on Laetitia ja Rémi jäänud siiani. Euroopa tarbijalik ühiskond on neist mööda läinud ja hoopis ökoloogiline suhtumine on see, mis iseloomustab neid noori. Tänu neile saime meiega teada, kus asuvad ökopoeed Tallinnas ja seda, et nende kodukülas on järgi jäänud veel vaid üks lüpsilehm, kelle piima nad nüüd joovad. Aga kanu ei pea enam keegi...
- 2 Hämmastav on nende suur huvi Eesti kultuuri ja traditsioonide vastu – see ei ole lihtsalt öhkamine teistmoodi ilusate ja huvitavate asjade üle, vaid soov ise kogeda ja ise teha – ise õppida selgeks viltimine, paberitegemine, kudumine, nukkude valmistamine jne. Paljudel meist on endil Eesti rahvarõiva seelik ja vöö kodus – aga Laetitia on need endale hankinud. Tore on vaadata nende fotosid, mis tehtud mööda Eestit reisides – väga tabavad, nüansirikkad ja Eestit iseloomustavad! See näitab ka seda, et nad on olnud avatud sinisele kultuurile ja tabanud meie olemist siin maal.
- 3 Saun – see on saanud kindlasti nende üheks lemmikuks ja unistuseks, et kui nad kunagi kord oma kodu saavad, siis seal peab saun ka olema. Ja neil on ka kogemusi nüüd – saun on mõnus, kuid saunaga peab ka ettevaatlik olema. Kord võtsid nad sõpradega ette veeta nädalavahetus ühes puhkemajas Tartu taga. Peremees küttis sauna kuumaks ja saunatamine läks lahti. Oli see siis pikast päevast või vähesest söömisest või veel millestki muust, igatahes tabas Laetitiat nõrkus ja minestushoog, millele järgnes haiglasse sõit ja tõsine mälukaotus. Pikapeale hakkas siiski mälu taastama, kuid kõige enam võttis aega selgitamine, miks ta Eestis viibib. Õnneks teadis ta seda esmaspäeval juba väga hästi!
- 4 Eesti keel on raske! Nende näod reedavad seda, kui jutt läheb eelmise õhtu keeletundidele. “Üks lehm, kaks lehm või kaks lehm või?” Segadust kui palju...

Lugupidamisega,
Margit Pärtel

MTÜ Diakoonia Aasta,

mis on koordineerivaks koordineeriv organisatsioon erinevatele Euroopa Vabatahtliku Teenistuse vastuvõtivatele projektidele ning saatev organisatsioon mitmetele vabatahtlikele.

Euroopa Noored Auhinna 2005 VÕITJA kategoorias, kus leidsid tunnustamist need noored ja organisatsioonid, kes on oma projekti(de) läbi aidanud kohalikul tasandil elu uueks muuta.

Diakoonia Aasta Eestis MTÜ – et inimesed kohtuksid.

Diakoonia Aasta Eestis MTÜ päris algus ulatub päris mitme hea aasta taha. Kunagi hooldusödesid koolitanud väike kutseõppeasutus Tallinna Diakooniakool hakkas koostööd tegema Euroopa Diakoonia Aasta võrgustikuga. Võrgustiku eesmärgiks oli anda eelkõige kristlikele noortele võimalus osaleda eri maades vabatahtlikes programmides. Tutvudes uue ja huvitava võimalusega, mis andis võimaluse osaleda ka hoolekandeprojektides, said teoks esimesed saatvad projektid: Aet Urbas Inglismaale ja Andres Paesüld Saksamaale. Kool ise karmis elukonkurentsis vastu ei pidanud, kuid juba alustatud kõrvaltegevus äratas huvi nii mõneski noores nii Eestis, et minna kui ka esialgu Saksamaal, et siia tulla. Peale lühiajalist projektina eksisteerimist organisatsioon EstYes juures asutati 2004. aastal iseseisev MTÜ. ☞

Ekskursioonil Saaremaal, Koguva külas

Rosie
(Taanist, Tartu supiköögi projekt),

Nico
(Prantsusmaalt, Võru Päevakeskuse Ühing),

Emanuele
(Itaaliast, Võru Noortekeskus),

Janina
(Saksamaalt, Koeru lastetöö),

Mirjam Kodi

Jana
(Saksamaa Anna laste päevakeskus),

Lisa
(Saksamaalt, Väike-Maarja laste ja noorte projekt),

Philipp
(Saksamaalt, Imastu Koolikodu)

Kohtumine Tallinnas, Mirjam (oli vabatahtlik Inglismaal) jagamas nõuandeid Verena'le (Saksamaalt, just saabunud, et minna esimese vabatahtlikuna Võru lasteaeda Päkapikk) ja Velli'le Viljandist (startimas projektile Prantsusmaal)

Ideid ja pakkumisi koostöökis tekkis kohe rohkem, kui neid realiseerida suudeti. Märkamatult jõudis projektide hulk 10-ni, sest kuidas sa ikka ära ütled, kui vastuvõtjatel on pakkuda vabatahtlikule tegevust ja temaga tegelejateks leidub entusiastlikke inimesi. Samuti üllatas see hulk noori, kes olid valmis Eestisse projektile tulekuks – mitte turistina, vaid et siin oma käed külge panna ja abistada. Õppida tundma maad ja rahvast ning nende keelt, omades enne tulekut vahel suhteliselt tagasihoidlikku infot selle kohta, mis meil siin Eestis tegelikult toimub.

Saabuvaid vabatahtlikke informeerides oleme nüüd juba hulga targemad kui kunagi varem. Igaks juhuks räägime neile, et mobiil tasub kaasa võtta, aga šampooni ei pruugi pooleks aastaks ette siiski kaasa varuda.

Projekte, millele on alus pandud, on erinevaid ja seni on nad kõik olnud väljaspool Tallinna. Eriti rõõmu teevad sellised projektid, kus välisvabatahtlik aitab tõeliselt kaasa kohalikule arengule. Vahel ei peagi midagi erilist tegema, aitab sellest, et inimesed tunnetavad, et keegi neist hoolib. Tore on ka, et eesti keele kõnekeel on võimalik omandada 3 kuuga, vastukaaluks müüdile, et seda ei ole võimalik õppida ka 30 aastaga. Vabatahtlik torkab oma projektil olles silma ning nii mõnelegi tuleb meelde, et tegelikult on naabri aitamine, üksteisel abiks käimine ja talgutööd igapäevase elu lahutamatud osad.

Kõige agaramalt on projektidele kandideerinud saksa noored. Diakoonia Aasta Eestis vabatahtlikuks on olnud Wiebke Bretschneider Viljandis, Jana Mayer Annas, Jessica Hübner Tapal, Lisa Kuhley Väike-Maarjas, Janina Kawohl Koerus. Samas jälle Inglismaalt on suhteliselt vähe huvilisi. Päril palju on huvilisi prantslaste hulgas. Esimene prantslane oli Nicolas Lefebvre, kes Võru Päevakeskuse Ühingu puuetega laste töös näitas ennast uskumatult vahva ideede generaatorina. Päevakeskuse juhataja Epp Sõna oli see julge, kes teisena Võrus otsustas oma ühingu vabatahtlikuga nõ. katsetada. Ei tahtnud eriti keegi uskuda, et ilma üksteise keelt oskamata saab nii kiiresti siiski nii hästi suhelda. Nico'l ei olnud puuduliste lastega kunagi olnud kokkupuudet, kuid motivatsioon ja huvi korvab selle ning üks idee teise järgi nakatas nii lapsi kui töötajaid. Alus pandi draamaringile ja leiti sõpru Norras. Võru esimese vabatahtliku Emanuele De Giorgi'ga Itaaliast, tema projektiks oli Võru Avatud Noortekeskus, moodustati Võrus üsna meeldejääv kooslus, mida ka Eesti Televisiooni saates "Teateid Tegelikusest" on näidatud. Noortekeskuse juhataja Aliis Vene on tõeliseks ideede generaatoriks ja vabatahtlike Võrru kutsumise idee algatajaks. Hea kogemus Emanuele'ga julgustas lasteaia "Päkapikk" juhataja Liili Pillet samuti kohe juba mitu vabatahtlikku võtma, sest rühmi on palju ja juba väikestele lastele rahvusvahelist suhtlemist õpetada on oluline.

Võru linnas on midagi sellist, mis vabatahtlikud seda paika armastama paneb. Eks seda teavad vast võrukad ise, kuidas nad seda teevad, aga kiitusega kauni Lõuna-Eesti looduse, puhta õhu ja kenade inimeste osas ei ole vabatahtlikud kitsid olnud. Emanuele kiitis siiralt noortekeskuste süsteemi, mida Itaalias sellisel kujul ei ole.

Loomulikult ei ole kogu periood ainult lõbu ja rõõm, vaid tuleb ette ka katsumusi. Üks selline on muidugi külm talv ja pikk pime sügis. Mõnegi vabatahtliku sõnul oleme siis meie siin Eestis ka kohe mornimad. Paneme õhtuti hõlmad vöövahale ja läheme koju telekat vaatama. Just neil aegadel on ka vabatahtlikel kõige raskem ning sõbralikku inimest enda kõrval kõige rohkem vaja. ☺

Kristiina Valdru
(vabatahtlik Saksamaal 2004-2005)
Vabatahtlike tunnustamise üritusel
koos president Arnold Rüütliga.

Kristiina Valdru ja Maarit Rits esitati tunnustamiseks hea kaasaaitamise eest Diakoonia Aasta Eestis ühingu töös - vabatahtlike koolitamisel, nõustamisel ja toetamisel nii uute ettevalmistamisel kui siiatulnute abistamisel.

Huvitaval kombel kirub küll mõni meie eestlaste morni olekut, aga samas olen saanud tagasisidet, et kui natuke harjuda, siis enam ei arvagi, et oled kõik enda ümber ära solvanud. Positiivseks peavad võõramaised vabatahtlikud seda, et me pidime vähem teesklema. Et kui eestlane juba võtab vaevaks naeratada, siis ta nii ka mõtleb ja on siiras.

Üks eriline koht Eestis on Tapa ja loomulikult tema inimesed. Sotsiaalosakonna juhataja Ene Augasmägi, noortekeskuse juhataja Ave Pappe on ka vallavanema Kuno Rooba pannud vabatahtlike osalust linna elus kõrgelt hindama. Tapa on alati külalishke olnud ka vabatahtlike seminaride korraldamisel. Linnapea on enamasti leidnud aega ise vabatahtlike vastu võtta. Täna on Tapal kokku juba neli vabatahtlikku olnud ja protsess ei näi peatuvat. Poola noormees Adam Pietrzyk näitas mulle uhkusega, et erinevateks sündmusteks on talle kokku kohe kolm Tapa linna kruusi kingitud. Tapa linna ja rahvast hindavad vabatahtlikud toredaks ja projekti õnnestunuks. Adam ja Jessica löid kaasa sotsiaaltöös, Jeeriko supiköögis ja laste päevakeskuses. Jessica keeleõppimine oli tõeliselt järjekindel – ta kleepis kõik kohad oma üürikorteris täis kollaseid kleepse eestikeelsete sõnadega ja nii ta siis õppiski. Oma projekti kokku võttes pidas ta seda oma arenguperioodis üheks tähtsamaks ajaks oma elus.

Tartu Pauluse kiriku keldris on supiköök ja seal käivad oma suppi saamas eluga jänni jäänud mehed ja naised. Selles natuke nukras ja keerulises paigas oli projektil taanlanna Rosie. Kuresaare varjupaigas Lauritsa projektis veetis 12 kuud Jiri Lnenicka, 25-aastane tšehhi noormees. Jiri oli juba kõrgkooli lõpetanud inglise filoloog, elanud mingi aeg ka Inglismaal. Oma valikut Saaremaale projektile tulla nimetas ta hiljem “elu parimaks valikuks”. Jiri lahkus Eestist samuti ilusa eesti keelega ja ideega tõlkida tšehhi keelde “Sipsik”. Mäletan hästi, kui Jiri kandideeris projektile, mingil hetkel ta kirjutas oma mailis umbes nii: “Tšehhis on võimlik leida vist kõikide keelte sõnaraamatuid, oskan näiteks soovitada, kust saab Tšehhi-Araabia sõnastikku, aga mida pole, on Eesti-Tšehhi sõnastik.” Samas oli ta meeldivalt üllatunud, kui võrd hästi tunnevad eestlased Tšehhit, kui mitmeid tšehhi kirjanikke on tõlgitud jne. Loodame, et Saaremaale teevad ka teised organisatsioonid rohkelt Euroopa Vabatahtliku Teenistuse projekte, sest vabatahtliku motivatsiooniga sinna tulnud noortele seal tohutult meeldib.

Vabatahtlike vastuvõtuks projektide kirjutamine, valimine ja nende siinolekul ürituste organiseerimine on kõike muud kui lihtne või tasuv. Kuid kui kuskil on keegi kellegagi kohtunud ja selle tulemusena on midagi paremaks, mitmekesisemaks, huvitavamaks muutunud – on see tasu mitmekordne ja paneb jätkama.

Ida-Euroopa vabatahtlike tulek Eestisse on olnud väga meeldivaks tendentsiks. Kahju, et Eestist nii vähe teistesse Ida-Euroopa maadesse vabatahtlikuks minnakse. Diakoonia Aasta Eestis MTÜ ei ole kedagi sinnakanti saatnud. Tegelikult on igalt maalt õppida palju.

Kes on need, kes lähevad Eestist? Noored, kel on suhteliselt erinevad huvid. Peamiseks on ikka huvi ennast tunda õppida, midagi teha, maailma näha ja vast ka keelt õppida. Diakoonia Aasta on võtnud enda hõlma alla eelkõige neid vabatahtlikke, kellel on selge motivatsioon võtta ette just midagi sellist. Otsime oma vabatahtlikele projektid ise, sest välja on kujunenud päris lai koostöövõrgustik. Päris mitmed organisatsioonid eelistavad tuttavalt organisatsioonilt vabatahtlikke võtta, sest vastastikune usaldus tagab vabatahtliku kohta adekvaatse info. ☞

Noori on igasuguseid – aktiivsemaid ja veidi tagasihoidlikuma taustaga. Kuid kui just nende hulgast saab keegi juurde elujulgust, iseseisvust ja keeleoskuse, on rõõm tehtud tööst topelt. Tegelikult on Euroopa Vabatahtlik Teenistus „haigus”, millest ei ole võimalik vabaneda. Need, kes on projektidel käinud, on ikka ja alati valmis abistama teisi minejaid, lööma kaasa erinevates projektides ja kõikvõimalikul viisil aitama kaasa elu enda ümber huvitavamaks muutmisel. Nii on ka palju neid noori, kellega kunagi koostööd tehtud ja siitpoolt toetatud, kuid kes nüüd on alati teiste aitajad ja koolitajad: Irma Toodo, Maarit Rits, Kristiina Valdru, Stella Timmer, Maiu Niineste, Gerd Kukemilk, Aet Urbas, Triinu Kivistik, Karin Nugis – ja küllap on abiks nii mõnigi neist, kes hetkel projektil, kuid tagasi tulles käed külge paneb, kui midagi on vaja organiseerida.

Vabatahtlikuks olemine kuskil võõrsil ei ole pidev põnev seiklus – siia kuulub sisseelamise raskusi, kultuurišokki, koduigatsust, igavamaid päevi, mõistmatut rutiini ja palju muud. Aga oluline on vast see teadmine, et elus oled sa endale ise aitaja ning seda ei tee sinu eest keegi teine ära.

Eesti noored on üldiselt tublid. Võrreldes nii mõnegi maaga iseloomustab eesti noort see, et ta tahab suhteliselt täpselt teada, kuhu ja miks ta läheb. Polegi olnud väga ebaõnnestunud projekte, kuigi mõnegi projektikirjelduse asemel on olukord kohapeal osutunud teiseks. Tore, kui kirjutatakse, et “palun – kas sel aastal oleks ka mõni eestlane saata, et see või see oli nii tubli.”

Lõbusamaid ja õpetlikke lugusid on kogunenud üksjagu. Euroopa Vabatahtlik Teenistus on tore võimalus paljudele. Ühegi asja juures ei tohi karta raskusi, keeleoskus ei ole maailmas kõige olulisem suhtlemise vahend. Hea tahe ja tähelepanelikkus inimese vastu on need, mida nende projektide juures tuleb pidada olulisemaks.

Ave Bremse

**Ave Bremse Strasbourg'is,
oktoober 2004**

Tõlliste Avatud Noortekeskuse

noorsooalgatusprojekt "Ole sina ise!"
(projekt nr EE-31-44-2004-R5)

Euroopa Noored Auhinna 2005 NOMINENT kategoorias, tunnustati neid noori ja organisatsioone, kes on oma projekti(de) läbi aidanud kohalikul tasandil elu uueks muuta.

Noorsooalgatuse projekti tegemise võtsime ette sõpradega väga naljakal moel. Nimelt tahtsime osaleda programmi Euroopa Noored ideedekonkursil, kuid ideid meil polnud! Kui aega oli jäänud vaid kaks päeva idee esitamiseks, olime sõpradega erinevates Eesti otsades, rääkisime MSN-is, mõtlesime ja mõtlesime... lõpuks löin mina peaaegu, et käega ja läksin poodi... tee peal turgataski mulle meie projekti idee... rääkisin siis sellest teistele, kes täiendasid veel ideed... ja ühe ööga suutsime idee eesmärgid jm. paika panna ning ära saata...

Igatahes saan ma nüüd pärast kõige selle projekti protsessi lõppu aru, et kui tähtis on pealehakkamine, tahtejõud, entusiasm, üksteise innustamine, endasse ja ideesse usk – ilma nendeta ei oleks lihtsalt meie projekti olnud!

Projekt „Ole sina ise“, mis leidis aset Valgamaal 2005. aasta aprillis, andis võimaluse noortel mõelda enda soovidele, sellele, kuidas ja miks peaks olema nii väliselt kui ka sisemiselt isikupärane. Tahtsime, et noored mõistaksid, et nad teevad siin elus kõike enda pärast, et keegi ei too midagi kandikul ette, vaid tuleb ise vaeva näha, püüelda oma eesmärkide poole ja olla see, kes sa oled. Tuleb võtta aega, et leida endale nende kõikide tuhandete võimaluste hulgast midagi just iseendale – leida see, millesse usud, vaid nii jõuab rahuloluni.

Noorsooalgatuse raames tehtud projekt oli meile üks parimaid võimalusi ennast juba varakult proovile panna. Kõige parem oli see, et saime oma idee teostada ja selleks oma raha kulutamata. Sellise projekti kirjutamine, teostamine ja muidugi ka analüüsimine muutis meid kõiki enesekindlamaks, vastutustundelisemaks, avatumaks ja tolerantsemaks. Kõigi nende kuude jooksul õppisime ennast ja üksteist analüüsima, mõistsime, milliseid omadusi peame arendama ning mille üle võime uhked olla. Nüüd mõistame enda regulaarse analüüsimise tähtsust. ☑

See võimalus andis meile teadmisi millegi korraldamisest ning sellega seonduvate probleemide lahendamisest ning üldisest asjaajamisest. Sellest, mida tähendab meeskonnatöö ja koostöö – kui raske on teistega kokkuleppele jõuda, oma arvamust põhjendada ning sealjuures teisi mõista. Eriti keeruline oli, kui meil oli vähe aega ja ei olnud võimalust pikemalt arutada, missugune on parim lahendus millegi teostamiseks. Tavaliselt venisidki seepärast meie koosolekud pikaks ja vaidlusterohkeks. Märkused, mida tegime selleks, et uue projekti teostamine oleks ladusam, on järgnevad:

- tuleb olla nii põhjalik kui võimalik,
- aega on vähem, kui tundub,
- ole julge ja enesekindel,
- oluline on omavaheline kommunikatsioon, usaldus, reeglid,
- projektil peab olema liider, kes vastutab, juhhib ja kontrollib olukorda.

Kuigi projektiga võtsime endale kohustuse, kus ei olnud võimalik käega lüüa, oli meil alati võimalus paljudelt inimestelt abi küsida, seetõttu eksida oli praktiliselt võimatu. Projekti ajal oli situatsioon, mis ajasid meid naerma ning oli ka neid, mis panid mõtlema. Ausalt öeldes võiks noorsooalgatusprojektide taotlemine ja teostamine mõnes mõttes isegi Eesti koolides kohustuslik olla, see lihtsalt arendab tohutult. Sellise projekti teostamise kogemust ongi vaja selleks, et ennast tulevikus kindlamana tunda, sest me ju korraldame oma elu iga päev, peame oskama oma aega planeerida, suhelda erinevate inimestega ning kindlasti teha koostööd. See on üks võimalus põnevalt koos sõpradega nautida töö tegemist, saates korda midagi põnevat ja sealjuures end samal ajal arendades!

**Projekti "OLE SINA ISE" tuumikgrupp
(Argo, Mart, Kristi, Anne)
nautimas lõpuüritust
Valga kultuurikeskuses
(2004 29.aprill)!**

**"OLE SINA ISE"
lõpuüritusel noored
mõnusalt loengut
kuulamas!**

**Üheskoos tegutsemine
annab päevale
hea alguse**

MTÜ Hea Algus

**võrgustikuprojekt „Teadlik noor lapsevanem – Cognisant Young Parent“
(projekt nr EE-31-10-2005-R2)**

**Teadlik Noor Lapsevanem – Cognisant Young Parent:
võimalus lapsele, perele, ühiskonnale...**

Käesolev projekt on noorsooalgatuslik võrgustikuprojekt, mis on finantseeritud *Euroopa Noored* organisatsiooni poolt. See on Euroopa Liidu haridusprogramm, mis toetab noorte omaalgatuslikke projekte ja rahvusvahelist koostööd.

Millest sai projekt alguse?

Projektiidee aluseks oli mittetulundusühingu Hea Algus varasem töökogemus haridus- ja sotsiaalvaldkonnas. Soovime pakkuda noortele lapsevanematele koolituse, nõustamise ja vaba aja veetmise võimalust. Eestis on palju noori lapsevanemaid, kes vajaksid rohkem teavet ja oskusi laste kasvatamisel, arendamisel ning on huvitatud ka enese arendamisest. Projekti toetavaks organisatsiooniks sai *MTÜ Hea Algus*, mis omab töökogemusi nii Eesti-siseste kui ka rahvusvaheliste projektidega.

Hea Alguse missiooniks on aidata luua võrdseid hariduslikke võimalusi kõigile Eesti lastele. Toetudes oma tegevuses õpetajate, lapsevanemate ja kooskonna vahelisele koostööle, paneme aluse laste igakülgsele arengule, iseseisva mõtlemise ja vastutustundliku tegutsemise kujunemisele. Antud projekti tegevused ja eesmärgid toetavad *MTÜ Hea Algus* missiooni elluviimist.

Kellele on projekt suunatud ja kes on läbiviijad?

Projekt on suunatud kuni 25-aastastele või esimest last kasvatavatele lapsevanematele (k.a erivajadustega vanemad või erivajadustega laste vanemad), kes vajavad rohkem teadmisi ja

**Lapsed koos emmede
ja okkalise palliga
avastusretkel**

toetust laste kasvatamises. Projekti tegevusi viime ellu Tartu linnas, kaasatud on ka Tartumaal elavaid lapsevanemaid. Projekti meeskonnas ehk tuumikgrupis osalevad inimesed, kelle oskused ja teadmised aitavad kaasa peretöö edendamisele Eestis ja seega antud projekti õnnestumisele.

Tuumikgrupi liikmete erialane pädevus on järgmine: Kristi Luts – psühholoogia, Valeria Ogorodnikova – meditsiin, lisaks lastevanemate nõustamine; Piret Tänav – ajalugu + õpetajakoolitus, Ingrid Aulik – farmaatsia, Monika Väandra – keskkonnakaitse. Antud projekti nõustajaks ja tegevusplaani koordineerijaks on Gerda Sillaste – MTÜ Hea Algus pereprogrammi juht ja koolituskeskuse koolitaja.

Mis on projekti eesmärgid?

Projekti eesmärkideks on pakkuda noortele lapsevanematele teadmisi ja toetust, lähtuvalt nende probleemidest ja neid huvitavatest teemadest:

- * **praktilisi nõuandeid ja tegevusi lapse arendamiseks;**
- * **omavahelise suhtlemise ja kogemuste vahetamise võimalust;**
- * **individuaalse nõustamise võimalust.**

Lapsevanemate teadlikkust tõstes, luua parem kasvukeskkond lastele. Läbi tugivõrgustiku aidata lapsevanematel oma igapäevaeluga toime tulla ja reintegreerida neid ühiskonda. Tõsta ühiskonna teadlikkust noorte lapsevanemate olukorrast ja probleemidest.

Kellega teeme koostööd?

Võrgustikuprojekt eeldab samuti kogemustevahetust rahvusvahelisel tasandil. Meie partneriteks on olnud Malta, Bulgaaria ja Poola. Kõige tihedam koostöö on hetkel Bulgaariaga. Jaanuaris 2006 korraldasime Tartus ühisseminari. Seminari käigus tutvustasime oma projekti tegevusi, vahetasime kogemusi, tegime plaane tulevikukoostööks.

Mille poolest on meie projekt eriline?

Projekt on uuenduslik selle poolest, et koolitusi, tegevusi, ideid ja toetust noortele lapsevanematele pakuvad samuti noored. Käsitletavad teemad on noorte lapsevanemate endi välja pakutud. Lisaks lapsevanemate koolitustele toimuvad ka pereüritused, millest saab osa võtta kogu pere. Peredele on projekti tegevustest osa võtmise tasuta, seda tänu Euroopa Liidu haridusprogrammi Euroopa Noored finantseeringule. Lisaks lastevanemate koolitamisele on eesmärk arendada lapsevanemate vahel välja ka tugivõrgustik, mis toimiks ka peale projekti lõppu. Projekti tegevused viiakse läbi korraga kolmes riigis ning toetatakse üksteise praktilistele kogemustele. Samas loodame luua ka ühtsed infokandjad (kodulehekülg ja brožüür) riikide kogemuste põhjal.

Tagasiside projekti tegevustes osalejatelt.

Märksõnad, mis kõige enam lapsevanematel projektiga seostuvad, on järgmised: rõõm, lõbu, meeldivad kohtumised, koostegutsemine. Lastevanemad soovivad ka tulevikus sarnases projektides osaleda. Tundub, et selline tööstiil sobib neile: loengud vahelduvad pereüritustega, lapsed saavad olla koos teiste omaealistega ning spetsialistilt on võimalik nõuandeid küsida ja tuge saada. ☺

Lapsevanem Siiri:

Minu ootuseks oli saada uut, vajalikku ja huvitavat infot lapse, ta tervise ja arengu kohta. Kõike seda on projekt oma erinevate teemadega ka pakkunud. Tore on see, et teemade valikul ja töökorraldamise osas arvestatakse vägagi osalejate soovidega.

Mõju lapsele ei oska hinnata, kuna käime igal nädalal niikuinii beebikoolis, kuid mulle on andnud häid mõtteid (vestlusest teiste emadega või kasvõi koos meisterdamisest) ja ka uusi vajalikke teadmisi. Olen saanud häid näpunäiteid ja jaganud teiste lastevanematega oma kogemusi.

Lapse kasvades sobiksid ilmselt paremini kogupere üritused, tore oleks ka väljaspool maja. Samas huvitaksid mind kindlasti ka erinevate spetsialistide loengud.

Märksõnad: huvitav, lõbus ja tore. Huvitav oli esmaabi ja hammaste loeng, lõbus oli plastiliiniga mängimine ja võimlemistegevused.

Lapsevanem Margit:

Leidsin projekti tutvustava kuulutuse Tartu Ülikooli Lastehaigla teadetetahvilt ja otsustasin osaleda projekti poolt pakutavates tegevustes. Olen lapsega kodus ja tahtsin saada uusi teadmisi, kuidas oma last ise edasi arendada heade näpunäidete toel. Projekti pealkiri ütlebki täpselt välja minu soovi – olla ise teadlik lapsevanem, et võimalikult hästi last kasvatada ja arendada oskaksin.

Minu soovid on seoses selle projektiga täitunud. Lisaks sellele on lapsel võimalus kasvõi 1,5 tundi oma eakaaslastega koos mängida (ringmängud, laulud, võimlemised jt. tegevused) ja uusi sotsiaalseid kogemusi saada.

Tunnen, et oskan nüüd ise kodus huvitavaid mängu ja tegevusi läbi viia oma lapsega. Laulukeste laulmine, niipalju kui ma viisi pean, on väga mõnus ja poeg reageerib sellele alati naeratusega. Sain teada, et on välja antud erinevaid raamatuid, kust võib leida suunavaid tegevusi, mida laps saab pakkuda kodus. Erinevad teoreetilised teadmised loengutest on abiks lapse suunamisel. Meisterdamisest sain häid näiteid, mida koduski teha võiks.

Sooviksin ka edaspidi osaleda samasugustes projektides. Edaspidi laste kasvades võiks läbi viia: väikeseid matku looduses, et õpetada lapsi tundma erinevaid marju, seeni ja muid söödavaid ja mürgiseid taimi. Linnas kasvavatele lastele võiks olla maaelu tutvustavad reisirid taludesse, farmidesse.

Üritustest meeldis meie perele näiteks väga Jõuluõhtu koos lumememme ja jõuluvanaga. Minu 2-aaastane poeg Raimond säras ja oli üliõnnelik terve peo aja.

Kokkuvõtteks

Kuigi praegu on lastevanematel palju enam võimalusi ennast ja oma last arendada, ületab nõudlus ikkagi pakkumist. Lastevanematelt saadud tagasiside põhjal püüame nende ootustele vastata. Kõige enam rõhutavad lapsevanemad soovi saada konkreetseid nõuandeid ja näpunäiteid lapse kasvatamisel ning kinnitust spetsialistidelt, et nad teevad kõike õigesti. Omavahelistes vestlustes on kumama jäänud mõte, et muutused ühiskonnas ja elu-olus seavad lastevanemate ette uusi nõudmisi ja olukordi, millega kohanemiseks nad otsivad ja vajavad tuge. Lapsekeskne lähenemine, mis enam ei kõla pelgalt sõnakõlksuna, on saamas loomulikuks osaks lapse kasvatamises. Enamik meie projektis osalevatest emadest on kodused. Nad paistavad silma oma aktiivsusega – paljud käivad oma lastega ka beebikoolides ja mänguringides. Nädalavahetusel toimunud üritustest võtavad aktiivsel osa ka isad. Osatakse hinnata ja väärtustada lapsega koos veedetud aega.

Kes küll ütleks, mis selle marakaga tegema peab?

MTÜ Juvente

noorsooalgatusprojekt "Noor ja kaine"
(projekt nr EE-31-16-2003-R3)

Euroopa Noored Auhinna 2005 NOMINENT kategoorias, kus leidsid tunnustamist need noored ja organisatsioonid, kes on oma projekti kaudu aidanud pöörata tähelepanu olulisele ühiskonnas.

Mis on projekt?

projekt on sügelus

Kes teevad projekti?

need, kellel on sügelus

Kohe-kohe lähevad naised jalgpalli mängima!

Tere! Mina olen Kristjan Vanaveski ja 2005. aastast on mul südames üks soojalt naeratav mälestus – projekt ISE. See ei olnud minu esimene projekt, küll aga oli see minu esimene projekt, mille kohta ma saan öelda – soe ja naeratav mälestus. Miks läks nii, et ISE andis mulle sellise tunde? Ehk on mõningatest minu mõtetest ka sulle abi!

Milline on hea projekt?

Sügelus on väga määratlus. Kui sul sügeleb, siis sa tunned seda. Kui sul sügeleb, siis sa otsid lahendust. Kui sul sügeleb, siis sa usud, et on olemas lahendus.

Nii lihtne võibki olla ühe hea projekti saladus – leia midagi, mis sind häirib ja sul on olemas kolm alustala, millele sa oma projekti üles ehitad – idee, tahe ja usk.

ISE meeskonda häiris see, et alkoholi ennetustöö on noorte seas kehv. Kas tõesti ei ole olemas efektiivseid võimalusi ja lahendusi?

Projekti tegelikud eesmärgid ja lahendusteel

Projektil on pea- ja alaeesmärgid. Mõelge väga hoolikalt läbi, kas kõik seatud eesmärgid on tõesti need, mida te soovite saavutada. Kas kõik alaeesmärgid aitavad peaeesmärgi saavutada ja kas nad on vajalikud? Oluline ei ole eesmärkide maht või keerulisus, oluline on, et nad jookseksid ühtse pildina kokku.

Sama jutt käib ka lahendusteel – kas valitud lahendusteel aitavad ka tegelikult seatud eesmärgid saavutada? Kas nad on kõige efektiivsemad võimalused? ☞

„Eesmärk on noortele selgeks teha, et nad ei tarvitaks alkoholi, kuna alkohol on kahjulik.“

Just selline oli alguses ISE projekti eesmärk. Projekti käigus muutsime me selle ära:

„Eesmärk on aidata noortel mõista, milline on täisväärtuslik elu nende jaoks ning kas ja millist ohtu kujutab sellele alkohol.“

Need kaks lauset on justkui sarnased, aga tegelikult muutus sellest meie jaoks väga palju. Otsustasime, et me ei suru noortele midagi peale, vaid laseme neil endil otsustada, valida ja tegutseda. Otsustasime, et kõiki tegevusi vaatame läbi noorte silmade – kas nad tahavad neid teha või mitte. Otsustasime, et meie eesmärgiks ei ole nendest karsklasi teha, vaid muuta karskus nende jaoks positiivseks ja normaalseks sümboliks.

Ma olen väga kindel, et kui me ei oleks õigel hetkel muutnud neid eesmärke ja lahendusteid, oleksime olnud liiga pealetükkivad, liiga igavad ning tulemus oleks olnud kehvem või lausa negatiivne.

Ära karda ennast proovile panna!

On üks laul, kus öeldakse, et tee iga päev üks asi, mis sind natuke hirmutab. Ja tõi ta on, kui sa teed asju, mis ei ole rasked, mis ei paku väljakutset, mis ei ole midagi uut, siis tõenäoliselt ei teegi sa midagi – veeteerid oma elu.

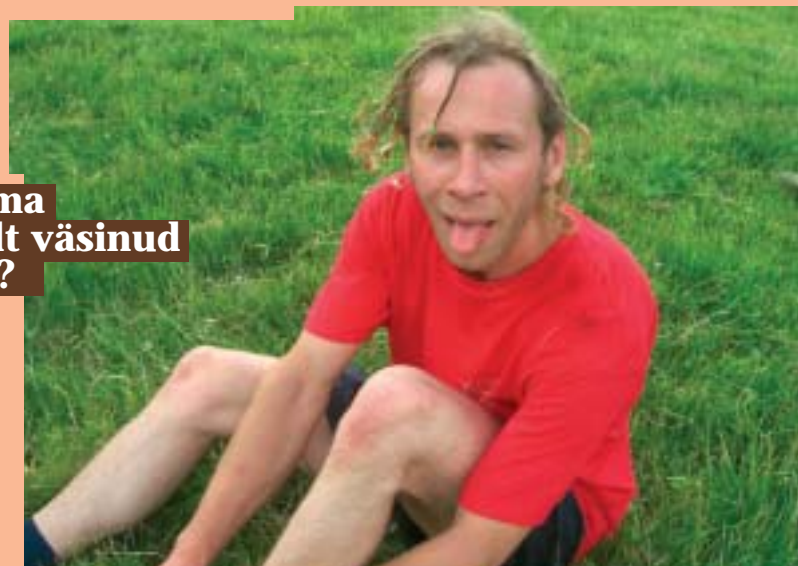
Neid kordi, kui ma ISE projekti käigus põdesin ja ahastuses olin – no neid kordi ikka oli! Ja loomulikult tegin ma vigu ning mõned asjad ebaõnnestusid täiega.

Õnneks sain ma aru, et need on loomulikud nähtused ja mitte keegi ei oota minult täiuslikkust, sest minu jaoks oli see täiesti uus kogemus ja ettevõtmine, mida ma õppisin tegevuse käigus.

Spontaansus ja avatus.

Kindlasti peavad olema mingid kindlad eesmärgid ja piirid, mille abil samme ning suundi seada, kuid ärge unustage spontaansust ja avatust. On tõdemus – alles peale projekti on võimalik teada, kuhu ja kuidas välja jõuti. ☞

**Milline peab
välja nägema
üks korralikult väsinud
ISEkas?**

Nauding.

Milleks teha midagi, mis naudingut ei paku? Liiga tihti unustame ühe olulise määratluse – me teeme seda enda naudingut nimel.

See oli ISE suvelaagris. 52 noort, keda me meeskonnaga kantseldama pidime ja kellele me unustamatu laagrikogemuse pakkuda tahtsime. Ausõna, tõsine vastutus ja tõsine töö, mis vahel igasuguse naeratuse nahka tahtis pista.

Aga ISE meeskond oli chill-pull-fun! Kui kellelgi ka tekkis väsimus või hakkas tuju langema, siis sellele otsiti kohe ka rohtu – mine maga paar tundi või tule, ma kallistan sind!

Meeskond.

Meeskond on vabatahtliku töötasu. Ära tee erilisi ja toredaid asju üksinda, ürita leida endale kaaslast. Projektist võib saada palju, kuid suurim tasu on sõbrad ja kaaslased, kellega õnnestumisi ja ebaõnnestumisi jagada.

ISE projekti puhul oli hea meeskonna kokku saamine kogemata – nii öelda looduse valik – hea idee koondas toredaid inimesi. Aga kui ka ei peaks juhuslikult niimoodi juhtuma, vaadake enda ümber – teil on kindlasti toredaid ja tegusaid sõpru, ärge kartke neid kampa kutsuda.

Lõpetuseks.

On olemas tore küsimus – kuidas elevanti süüa? Ja veel toredam vastus – amps haaval!

Leia endale elevant, leia endale ampsutajad ja pole midagi mõnusamat kui ühel hetkel täis kõhuga söödud elevanti kõrval sõpradega nurruda!

Kristjan Vanaveski

ISE 2005 projektijuht

**Uskuge või mitte,
aga need noored mehehakatised
laulsid enne mängu
Eesti hünni!**

Põhja-Eesti Pimedate Ühingu Noortegrupi

noorsooalgatusprojekt „Tantsides pimeduses“
(projekt nr EE-31-17-2005-R3)

Noorteprojektist „Tantsides pimeduses“ aja möödudes.

Nüüd, kui meie projekti käivitumisest on juba hea hulk aega läinud, küsime endalt, mida see meile on andnud ja mis on selle tähendus kogu noorterühma jaoks.

Osalemine tantsuprojektis on meie omavahelist suhtlemist palju aktiivsemaks muutnud, sest kohtume regulaarselt projektiürituste käigus ja oleme sel moel ka üksteise tegemistega rohkem kursis. Võib ju olla, et esimestel kordadel mõnigi kõhkles, et kas ikka tulla, kuid aja möödudes leiti, et kindlasti tulla.

Praeguse ajani oleme õppinud väga mitmesuguseid tantse ja koos sellega teada saanud teiste rahvaste kultuurist ja kommetest. Esimene, millega tegelema hakkasime, oli *line-dance* ja kohe võtsime osa Pärnus toimunud pikast *line-dance* rivist 2005. aasta suvel. Meie õpetaja Saara on märganud, et meil läheb tants alati korraga sassi, kui läheb. Pärnus juhtus see ka ja Saara kutsus meid kõrvale, kuid publikult saime ikkagi aplausi.

Kõik meiega tegelevad treenerid – Saara, Ülle, Pille ja Britt, on meiega palju vaeva näinud, kuid kasu on vastastikune – meie õpime, kuidas oma keha liigutada, nemad jälle saavad kogemuse, kuidas pimedaid õpetada.

Kordaminekud annavad väga hea tunde. Pidev treenimine on meie kõigi füüsilist vormi parandanud, lisaks tantsudele, mis annavad kätte rütmitunnetuse, tegeleme ka Pilatase harjutustega terve keha lihaste arendamiseks. Võin kindlalt öelda, et minul on ruumis orienteerumine palju paremaks läinud tänu kõikidele neile treeningutele.

Meie programmis on ka kõhutantsu tundi, mis on väga eriline. Nagu teada, seotakse võõle litritega siidrätik, mis toredasti tantsurütmis tiliseb. Üskord ma sõitsin bussiga koju rätik võõl, eks paljud mõtlesid, et vaata kui huvitav noormees, tiliseb...

Mõte teha projekt sai alguse Peoleo hotellis, kus 2005. aasta kevadel toimus programmi Euroopa Noored raames seminar „Call for participation“. Sellest innustust saades lükkasime oma projektile „Tantsides pimeduses“ hea hoo sisse ja kogu see tegevus on meid päris hästi kokku liitnud. Me tunneme end palju julgemini igapäevaelus ja kindlasti ka tantsupõrandal, kui juhused tuleb.

Ja see tuleb.

Allan Vibur

Pirital, 6.mail 2006

MTÜ Mea Culpa

rahvusvaheline koolitus „LGBT Youth for European Union – How to involve media and lobbying“ (projekt nr EE-51-01-2005-R1)

Euroopa Noored Auhinna 2005 VÕITJA kategoorias, kus leidsid tunnustamist need noored ja organisatsioonid, kes on oma projekti kaudu aidanud pöörata tähelepanu olulisele ühiskonnas.

MeaCulpa meediakoolitus.

Tegelikult algas meie projekti lugu 2004. aastal Stockholmis, koos sõbraga osalesime seal Rootsi LGBT (lesbi, gei, bi- ja transseksuaalsed inimesed) organisatsiooni poolt korraldatud õppereisil. Vist oli kolmas või neljas päev, kui meile tutvustati sellist programmi nagu Euroopa Noored – ma olin täiesti šokis. Mis Euroopa Noored? Kas see on Eestis ka? Miks, miks, miks me ei ole midagi teinud? Noh, ma siis otsustasin teha.

Kõige rohkem nägime vajadust jagada noortele aktivistidele teadmisi ning oskuseid lobby-töö ning meedia vallast, kuna need on kaks peamist tööriista, mida võrdsuse eest seisvad liikumised kasutada saavad. Niisiis otsustasime korraldada koolituse, mis osalejaid just nendes kahes valdkonnas arendaks. Esindatud said kuus riiki: Läti, Leedu, Poola, Rootsi, Soome ja Eesti.

Projekti kirjutamine võttis väga vähe aega, aga ma arvan, et kui teed midagi, mis sind tõsiselt puudutab, siis on see loomulik. Ma teadsin täpselt, mida ma sellest projektist saada tahan ja kuidas ta peab välja nägema.

Ja kätte jõudis mai, koolitusekuu. Kui ettevalmistusstaadium oli hirmtõsine ja koolitus sai viimseini paika pandud, siis ühekorraga saabus mõistmine, et tuleb valmis olla ka ootamatusteks.

Koolitus pidi algama 25. mail. 20. mail saan kirja ühelt valitud koolitajalt.

Kiri algab nii: Tere, ma ei teagi, kuidas ma peaksin sellist kirja alustama. Ma vabandan siiralt ja mul on väga piinlik, aga ma ei saa tulla. ☹

“Les, we are!”

Mis mõttes?

Kiri oli korralikud kolm meetrit pikk, aga ma mäletan ainult algust ja lõppu, mis kõlas nii: aga mul on ka väga hea uudis – leidsin endale asendaja, ja ta elab Tallinnas!

Kergendus.

Saime asendajaga kokku ja võisime maha rahuneda, kõik on korras, asendaja on vaata et paremgi kui esialgne.

19. mai hommikul saabub teade, et poolakaid saabub kolme oodatu asemel neli. Ja ma ütlen seda ainult korra: poolakatega ei maksa vaielda. Kui nad teatavad, et neid tuleb neli, siis neid tuleb neli, täna ja nägemist.

25. mai hommikul saabub teade, et kolm osalejat ei tule. Seda ma ütlen ka ainult korra: kui lätlased lubavad jumala nimel kolme osalejat, siis üks on täiesti suurepärase tulemus. Soomlaste puhul ei või lihtsalt kunagi päris kindel olla. Need olid siis meie kolm mitteilmujat.

28. mai õhtusöögil saame õppetunni sellest, kuidas hiina restorani õhtuks reserveeringut ning ettetellimust tehes tuleks kahe korra asemel ka kolmandat korda üle kontrollida, kui mitmele inimesele söömaajast siiski piisab. Meid oli vast 23, ja toitu, oh õnne, neljakümnele. Ega midagi, pakkisime kaasa.

29. mai lõuna ajal selgub, et soomlased ja üks rootslane on ikka nii taimetoitlased, et imetillukene valge tükike riisi sees (milles mina siiski ei tuvastanud krevetti) võib põhjustada tõelise tragöödia. Soomlased ning rootslane lahkuvad lõunalt, töötades siia enam mitte iialgi tulla. Loomulikult asusime asja lahendama ning pakkusime, et niisuguse ja niisuguse summa piires võime nende lõuna kinni maksta; neil on vabad käed valida mõni restoran, kus meelepärast taimetoitu on. Noh, hiljem selgus, et nad valisid (vabad käed, eksole) Balthazari. Ma ei mäleta, kui mitmekordselt too lubatud summa lõpuks ületatud sai.

Ma kardan, et 30. ja 31. mai olin juba selles seisus, et kui Ardi (kaaslane korraldamises) küsis, kas miski veel üllatab, tõdesin, et ega eriti ei üllata.

Kui kõik need absurdsetena tunduvad (aga iga projekti puhul kindlasti ilmnevad) pisidetailid (mida praegu, olgem ausad, mõnus meenutada) kõrvale jätta, siis oli tegemist ühe ilmatuma vahva üritusega. Noored nautisid Tallinna, seltskonda, uute teadmiste saamist, uute kontaktide loomist ja kogu seda sünergia, mis vahest haruharva inimeste vahel tekib.

Saadud meedia ja lobby-töö alased teadmised on osalejate poolt tagantjärei igati vajalikeks hinnatud, niisiis oli koolitus lõppkokkuvõttes edukas. Tookord esimest korda kohtunud inimesed teevad koostööd tänaseni, kogemuste vahetamine toimib ning koos tehakse uusi projekte.

Mina aga olen „tänu” sellele projektile nüüd otsapidi Poolas oma vabatahtliku teenistust tegemas. Ja see, uskuge, on juba täiesti omaette lugu.

**Kui me korraks ilusti naeratame,
kas võime siis rahulikult
projektiga edasi töötada?**

**Koostöö võimalikkusest
ja vajalikkusest
meie Euroopas.**

MTÜ Keeltekool In Down Town

kontaktseminar "Kinesthetic Languages"
(projekt nr EE-51-29-2005-R4).

KINESTEETIKA KEELED.

Mis oli meie idee?

MTÜ In Down-Town ja k.a.s.k. project'i koostöös ette valmistatud kontaktseminar KINESTEETIKA KEELED (*KINESTHETIC LANGUAGES*) toimus Pärnus 10.-15. jaanuaril 2006 Endla Teatri ruumides. Seminarist võtsid osa noorsootöötajad, projektijuhid, õpetajad, liidrid, treenerid, üliõpilased, muusikud, näitlejad, koreograafid, tantsijad, kunstnikud, fotograafid, kunstiteoreetik ja hääleseadja. Osalejad tulid Inglismaalt, Saksamaalt, Itaaliast, Rootsist, Soomest ja Eestist.

Seminari peamised eesmärgid olid rahvusvahelise noorsootöö kontaktide otsimine, tugevdamine ja loomine; kinesteetika õppemeetodi tutvustamine kultuuri ja hariduse valdkonna töötajatele ja õppijatele ning uute taoliste projektide väljatöötamine.

Seminari üks eesmärkidest oli mitteformaalsete õppemeetodite populariseerimine kinesteetiliste kunstide abil. Kinesteetilised kunstid aitavad õppida loomingulise tegevuse kaudu, milleks on tants, näitlemine, teater, häälekunst, maalimine ja muusika. Projekti algatajad said inspiratsiooni teadlase Eric Jenseni¹ poolt välja töötatud teooriast, mille keskne idee seisneb selles, et liikumine aitab õppida. Uurides kunsti, aju ja õppimist avastas Jensen, et kunstide õpetamine koolides on tähtis ja neil peaks olema kindel koht õppeprogrammis, võrdselt keeltega, matemaatikaga, bioloogiaga jne. Kinesteetika meetodil õppimine toimub mitte loengu kuulamise või demonstratsiooni vaatamise kaudu, vaid aktiivse tegevuse kaudu.

Miks me tahtsime seda teha?

Kaasaegse tehnika areng vähendab muuseumite ja teatrite külastamist. Telemeedia ja arvutivõrgu kanalid edastavad informatsiooni otse meie kodudesse ja sõna otsese mõttes "ei pane inimesi aktiivselt liikuma".

¹ Jensen, Eric [2001]. *Arts with the Brain in Mind*.
Alexandria, VA: Association for Supervision and Curriculum Development. p. 102

Tuues kokku kunstivaldkonnas tegutsevaid professionaale ja õppivaid noori, tahtsime luua otsese kontakti kunstiloojate ja potentsiaalse kunstiauditooriumi vahel. Meie eesmärk oli mõjutada uue aktiivse vaataja tüübi teket, kes ei oleks ainult passiivne informatsiooni saaja, vaid teaks ja prooviks kunstilliike, põhinedes oma kogemusel. Teadmine, kuidas asi on tehtud, suurendab huvi selle vastu ja aitab sellest aru saada.

Me püüdsime prioriteetide ja privilegieerituse piiride äralõhkumise poole ja sellepärast andsime kõigile noortele võimaluse tõsta oma enesekindlust ja viia läbi oma meistrikursus. Sellest muutus projekti programm rikkalikuks, mitmekesiseks ja aktiivseks. Õpetajad ja õpilased vahetasid kogu aeg oma rolle ja õppisid teineteiselt.

Kuidas töö käis?

Programmi üritused kandsid aktiivsete tegevuste nimesid, näiteks: *keha ja hääle soojendus, ajude venitus, treening, aktiivne loeng* jne. Sellega tahtsime rõhutada ürituste füüsilist aktiivsust. Näiteks ei toimunud meie loengud auditooriumis, vaid teatriruumis, kus osalejad said võimaluse liikuda loengu ajal ja asetada oma keha mugavatesse positsioonidesse. Kinesteetika uuringud on näidanud, et inimese vastuvõtlikkus hakkab langema 10 minuti pärast, kui ollakse samas kehaasendis. Meile kõigile on tuttav närvipinget ja ebameeldiv tunne, kui tuleb valmistuda eksamiks ehk palju istuda, lugeda, õppida jne. Kinesteetika meetodi järgi tuleb muuta oma kehaasendit iga 10-15 minuti järel, sooritada kehalisi liigutusi vahepeal ning vahetada ka ruumi ehk ümbruskonda. Sellisel juhul pinget ei teki, informatsiooni vastuvõtt on aktiivsem ja värsked aistingud aitavad meelde jätta. Seega, kui pidime Kate Pringle'i hääle ja liikumise treeningus õppima August Strindbergi teksti, tegime seda liikudes, improviseerides ja omavahel suheldes.

Teine parim viis kehaliselt kunsti tunnetada on tantsida või tantsulisi liigutusi teha vastavalt etteantud teemale. Meeldejäävaimad ja metodoloogiliselt õpetlikumad olid selles vallas Heidi Masalini grupiviisilise improvisatsiooni ja Maria Goltsmani individuaalse improvisatsiooni tantsu workshopid. Heidi mõjutas osalejaid vaatama enda sisse, leidma teemale vastavaid emotsioone ja neid siis koos grupiga konkreetse, ettenäidatud liigutusteseeria peal välja elama. Oluliseks osutusid seejuures ka grupidünaamika ja meeskonnatöö oskused. Workshopi lõpus tekkis osalejatel tunne, et uue kunstiteose loomine on tõesti väga lihtne ja väga huvitav. Maria Goltsman õpetas kehaliselt läbi tunnetama erinevate kunstnike maale, mis andis osalejatele võimaluse reaalselt luua maalide õhustikku ruumis ja ajas.

Mis kõige rohkem meelde jäi?

Kõige tugevamat mõju avaldas Pärnu Ratastooli line-tantsutrupi *Silver Wheels* klubiga kohtumine reedel 13. jaanuaril.

Alguses saime omavahel tuttavaks, istusime ringis ja vestlesime. Siis viis üks KL seminari peakorraldajatest, Teet Kask, läbi kehalise kontaktimprovisatsiooni meistriklassi, kus seminaris osalejad ja *Silver Wheels* trupiliikmed eesotsas Toomas Mihkelsoniga jagasid omavahel oma kehade spetsiifilisi liikumisviise. Sessiooni jooksul tekkis vabaduse, usalduse, võrdsuse ja enesekindluse atmosfäär. Peale seda demonstreeris *Silver Wheels* meile oma tantsukunsti eesotsas nende

juhendajaga Kaie Segeriga ja sel ajal tekkis meis tugev tahe nendega liituda. Lõppkokkuvõtteks muutus meie kohtumine ühiseks ja lõbusaks line-tantsimiseks. Märkimisväärne on see, et kohtumise ajal tekkisid uued kontaktid *Silver Wheels* trupi ja KL seminari osalejate vahel – veel tükk aega peale ürituse lõppu istusid noored Endla Teatri kohvikus, suhtlesid ja vahetasid e-maili aadresse. KL osalejate ja *Silver Wheels*'i kohtumised toimusid ka järgmisel päeval seminari programmist vabal ajal ja isiklikul initsiatiivil, mis jättis sooja ja mõnusa tunde, et asi toimis.

Kuidas sealt edasi minna?

Seminari jooksul arutasime läbi ka uute projektide korraldamisvõimalusi. Selleks valisime viie kunstniku teema (B.Notke, G. Klimt, A. Strindberg, F. Goya ja M.Vrubel), andsime osalejatele nende põhjal erinevaid ülesandeid (maalide visuaalne analüüs, graafiline ja kehaline interpreteerimine, muusika loomine jt) ja jagasime omavahel projektide ettevalmistamiskogemust. Diskuteerides saime teada, mis probleemid eksisteerivad partnerriikide hariduse-, kunsti- ja kultuurivaldkondades ning otsisime koostöövõimalusi tulevikuks. Plaanis on korraldada KINESTEETIKA KEELED (*KINESTHETIC LANGUAGES*) pikaajaline projekt, milleks otsime praegu finantseerimis- ja korraldamisressursse. Samuti tekkis mõte kombineerida eri kunstistiilide oskusi ühte stiili (nt kaasaegset tantsu ja muusikat flamencotantsu) improvisatsiooniliste meetoditega, mida võiks kasutada nii noorte kui täiskasvanute haridusprojektis. Selline projekti õpetaks tundma erinevaid kunstistiile ning ergutaks looma kombineerides õpitut uuel viisil.

Kontaktseminari KINESTHETIC LANGUAGES korraldajad

foto: Gregor Knüppel

MTÜ Fims Alliance

ettevalmistav kohtumine "TBN-PiE"

(projekt nr EE-51-31-2005-R4).

Timo Uustal

meenutab oma projektist
ühete toredat seika:

Oli kena talvine veebruarikuu päev, kargelt külm ja lumiselt jäine. Toimus ettevalmistav kohtumine *Towards Bright New Projects in Europe*. Pärast hommikust pingsat, kuid edukat koosolekut otsustas seltskond teha väikese värskendava jalutuskäigu õues enne lõunasööki. Kõndides mööda Kūüni tänavat, laskusid 2 eeskõndijat meesterahvast vestlusesse ning järsku avastasid, et 3 taga pool kõndinud neidu olid jäljetult kadunud =D Vaatad paremale, vasakule, ette ja taha. Mitte kusagil. Natuke tagasi kõndides märkas üks terasem silm, et tüdrukud olid ühe puu taha peitu pugunud. *Well, if hide ja seek is the game, then let's play along* – mõtlesid poisid. Ja selle asemel, et minna Ristiisa Pubisse lõunatama, nagu algselt planeeritud, otsustati plaane muuta ja ringiga Crepp'i minna, kiiremal sammul. Tüdrukud, kes olid kaugemal juba vahepeal ette kõndinud, teise peidukohta R-Kioski juures, said selgust alles siis, kui poisid olid Crepp'is maha istunud ja neile SMS-i saatnud, et OK, aeg on lõunatada. 5 minuti pärast olid ka tüdrukud kohal, endal ilusad punapõksed kavalalt naeratavad näod ees...

Programm Euroopa Noored 2005.aastal Eestis – statistiline ülevaade

Täienduseks projektinäidetele on järgnevalt välja toodud hulk 2005. aastal programmi Euroopa Noored ilmestanud statistilisi näitajaid, mis loodetavasti pakuvad head ülevaadet programmi toetusesaajate mitmekesisest taustast ja päritolust, partnerriikide rohkusest ning projektides osalevate noorte ja ühenduste eripäradest.

Käesolevas aastaraamatus kajastatud statistika peegeldab 2005. aastal programmi Euroopa Noored erinevate alaprogrammide raames Eestis toetust saanud projekte 15. mai 2006 seisuga.

Alaprogramm 1

Rahvusvahelised noorsoovahetused

53

Alaprogramm 2

Euroopa Vabatahtlik Teenistus

56

Alaprogramm 3

Noorsooalgatus- ja võrgustikuprojektid, tulevikukapitaliprojektid

58

Alaprogramm 5

Tugimeetmed

60

Erivajadustega ja vähemate võimalustega noorte kaasamine

62

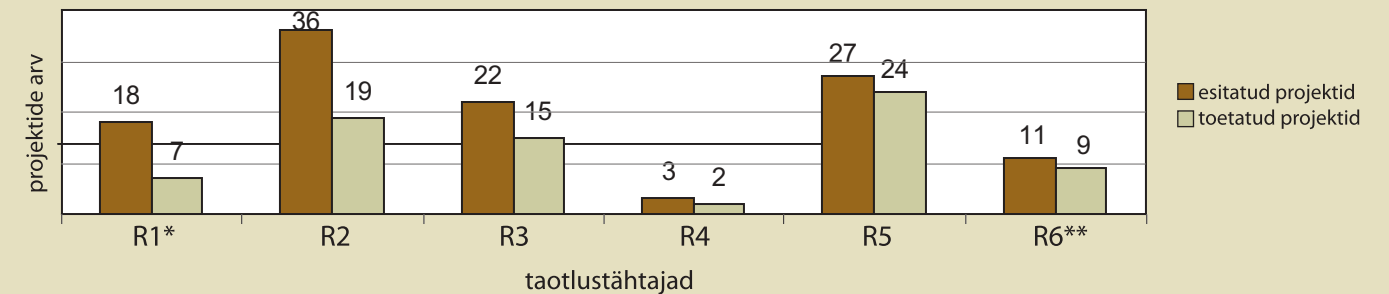
Euroopa Noored Eesti büroo koolitus- ja koostöökava

63

Alaprogramm 1 - Rahvusvahelised noorsoovahetused

esitatud projekte	117
toetatud projekte	76
toetusprotsent esitatud taotlustest (%)	65
eraldatud toetussumma (EEK)	12593782

Esitatud ja toetatud noorsoovahetusprojektid taotlustähtaegade lõikes

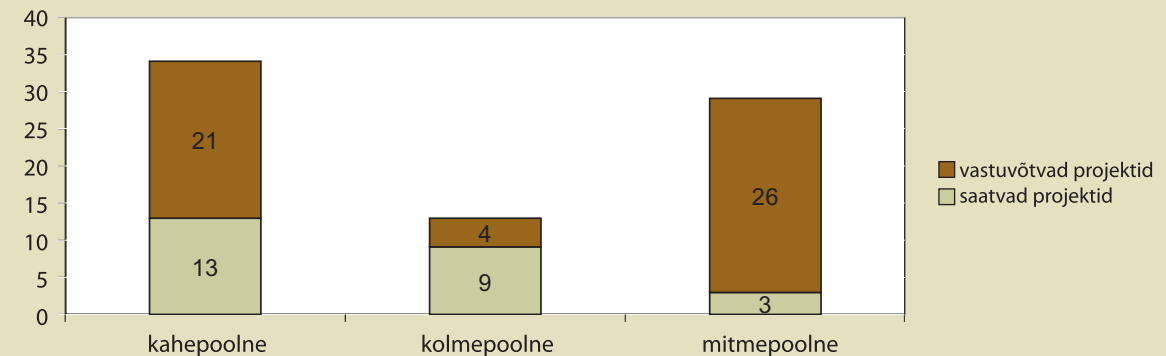

R1: 1.veebruar; R2: 1.aprill; R3: 1.juuni; R4: 1.september; R5: 1.november; R6: 1.veebruar

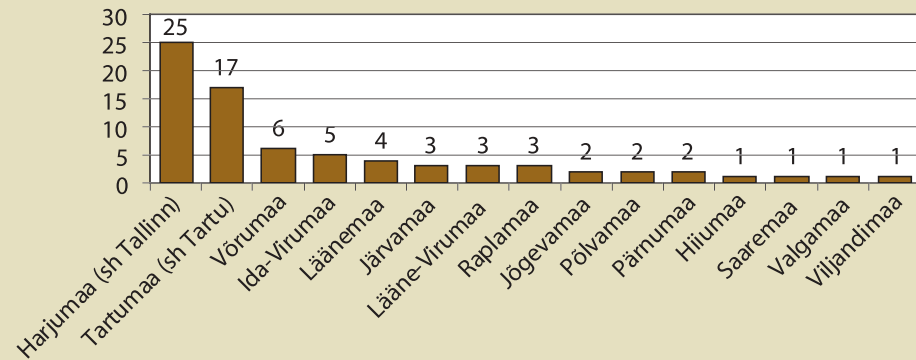
* osa 1.veebruari 2005 esitatud projekte rahastati 2004.aasta eelarvest ega kajastu seetõttu antud ülevaates.

** 1.veebruari 2006 esitatud projektid, mida rahastati 2005.aasta eelarvest.

Toetatud noorsoovahetusprojektide jaotus osalevate riikide arvu järgi

Alaprogrammi 1 toetusesaajate päritolu maakonniti

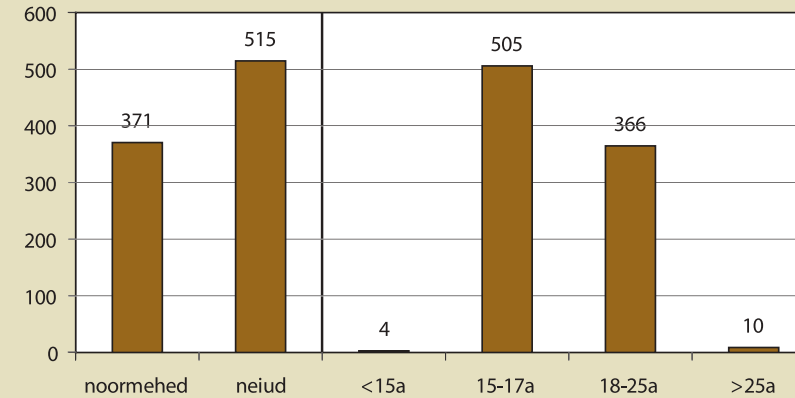

Noorsoovahetusprojektide läbiviimise aktiivsus maakondade lõikes

Maakond	toetatud projekte	osalenud Eesti noori	toetatud projekte 10000 noore kohta*
Võrumaa	6	71	9,35
Läänemaa	4	76	8,49
Tartumaa	17	143	6,40
Hiiumaa	1	18	5,56
Raplamaa	3	31	4,55
Järvamaa	3	53	4,17
Põlvamaa	2	20	3,77
Jõgevamaa	2	25	3,06
Harjumaa	25	294	2,90
Lääne-Virumaa	3	43	2,62
Valgamaa	1	16	1,77
Ida-Virumaa	5	47	1,71
Saaremaa	1	10	1,64
Päimumaa	2	22	1,32
Viljandimaa	1	8	0,99

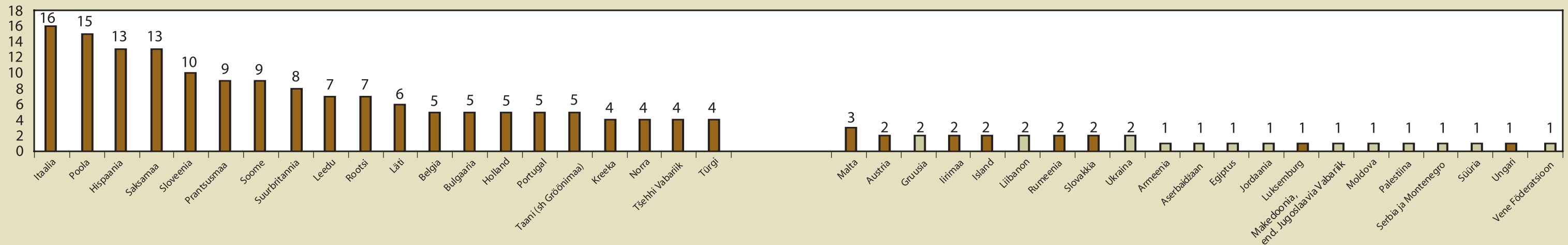
* Aluseks on Statistikaameti andmed. 2005.aasta alguses elas Eestis kokku 228987 15-25-aastast noort.

Toetatud noorsoovahetusprojektides osalenud Eesti noorte sooline ja vanuseline jaotus*

* Täiendavalt on suur hulk Eesti noori osalenud mitmepoolsetes rahvusvahelistes noorsoovahetusprojektides, mis on programmi Euroopa Noored raames toetust saanud ja ellu viidud teistes riikides ning mis seetõttu ei kajastu siinses statistikas.

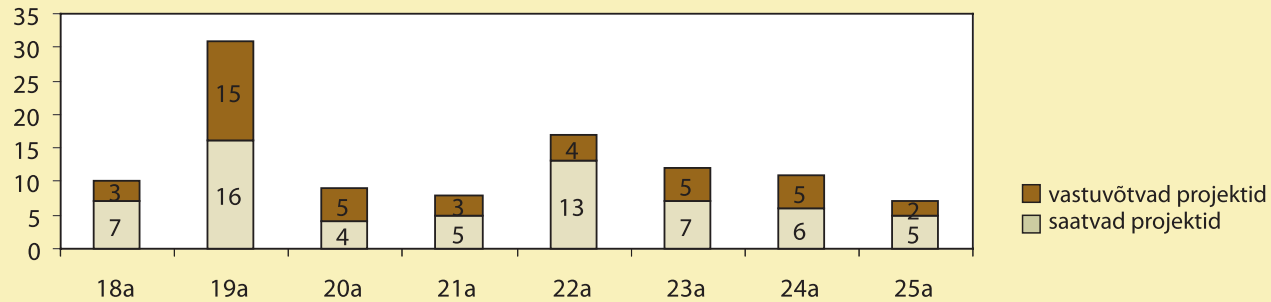
Toetatud noorsoovahetusprojektide partnerriigid

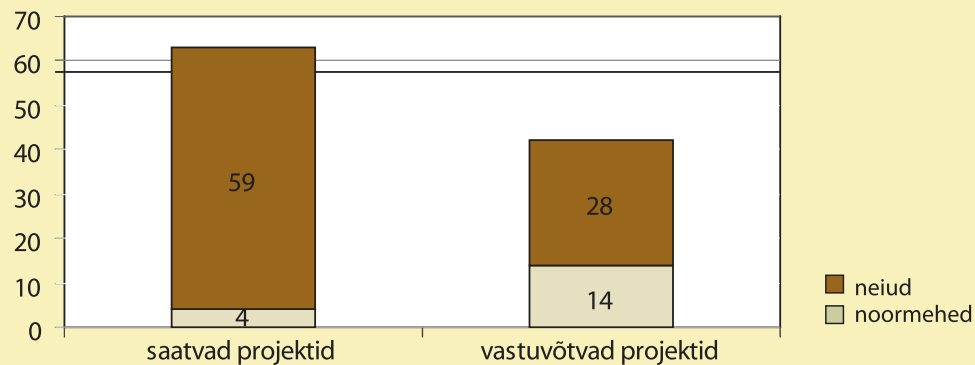
Alaprogramm 2 - Euroopa Vabatahtlik Teenistus

esitatud projekte	127
toetatud projekte	105
saatvad projektid	63
vastuvõtvad projektid	42
lühiajalised projektid	5
toetusprotsent esitatud taotlustest (%)	83
eraldatud toetussumma (EEK)	5238673

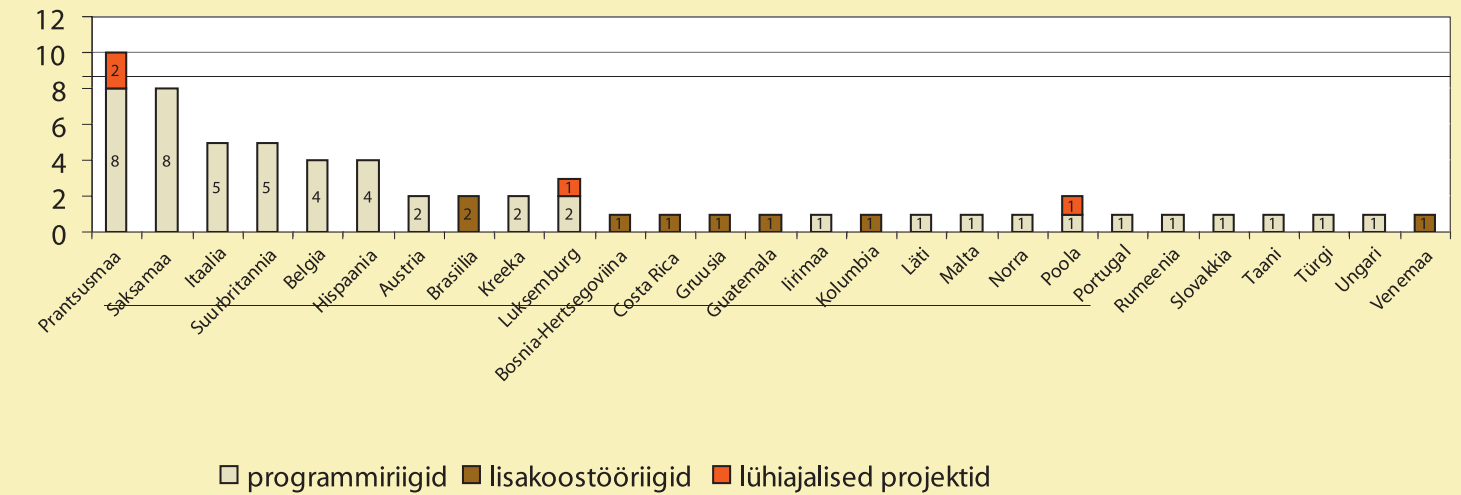
Euroopa Vabatahtliku Teenistuse toetatud projektide vabatahtlike vanuseline jaotus

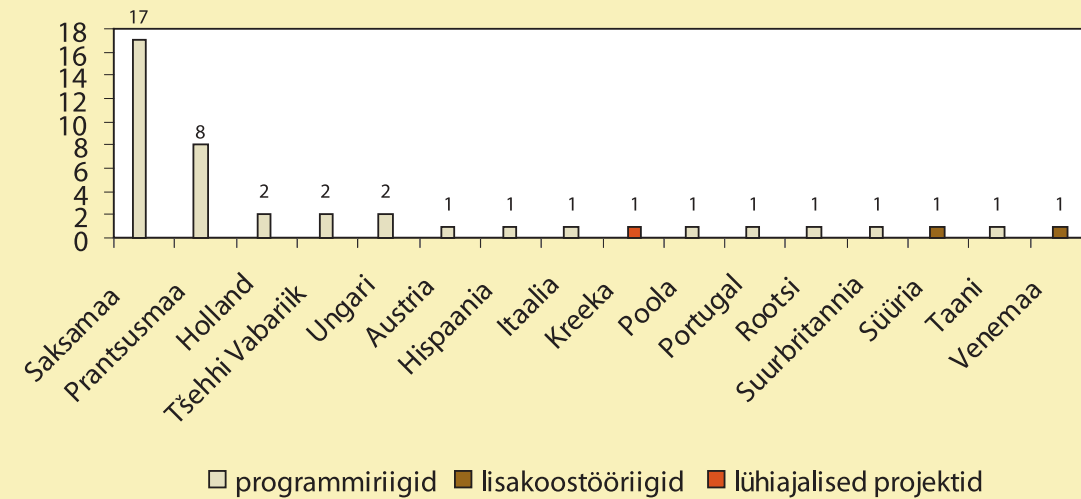
Euroopa Vabatahtliku Teenistuse toetatud projektide vabatahtlike sooline jaotus

Euroopa Vabatahtliku Teenistuse toetatud saatvate projektide partnerriigid

Euroopa Vabatahtliku Teenistuse toetatud vastuvõtvate projektide partnerriigid

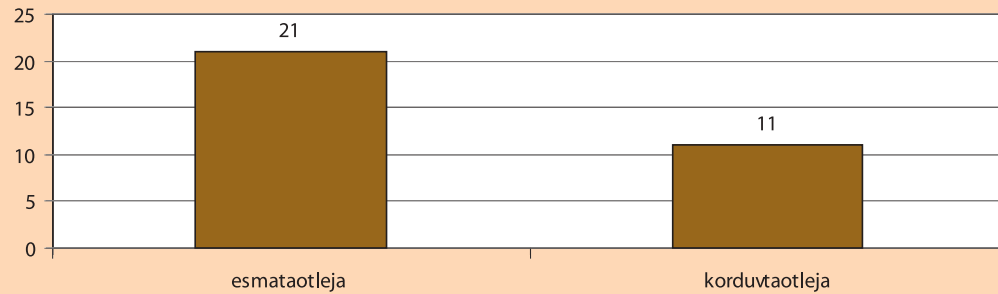
Alaprogramm 3.1 Noorsooalgatus- ja võrgustikuprojektid

esitatud projekte	43
toetatud projekte	32
noorsooalgatusprojektid	29
võrgustikuprojektid	3
toetusprotsent esitatud taotlustest (%)	74
eraldatud toetussumma (EEK)	1731144

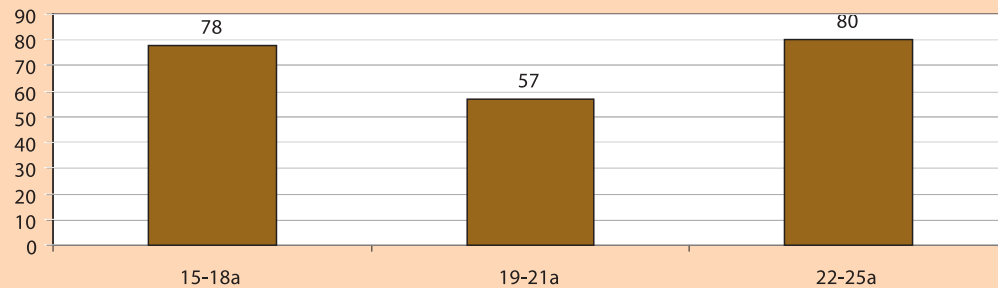
Alaprogramm 3.2 Tulevikukapitaliprojektid

esitatud projekte	5
toetatud projekte	4
toetusprotsent esitatud taotlustest (%)	80
eraldatud toetussumma (EEK)	258670

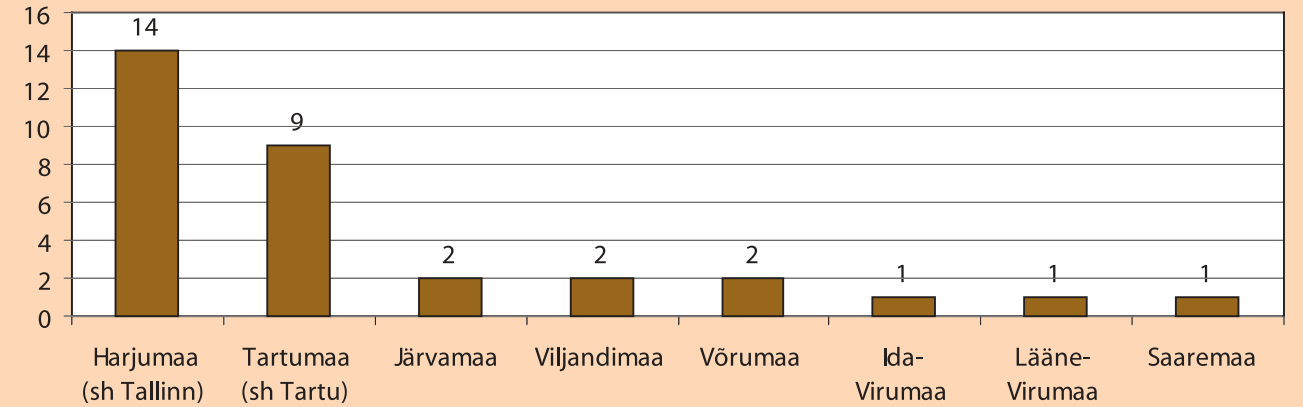
Toetusesaajad esma- ja korduvtaotlejate lõikes (noorsooalgatus- ja võrgustikuprojektid)

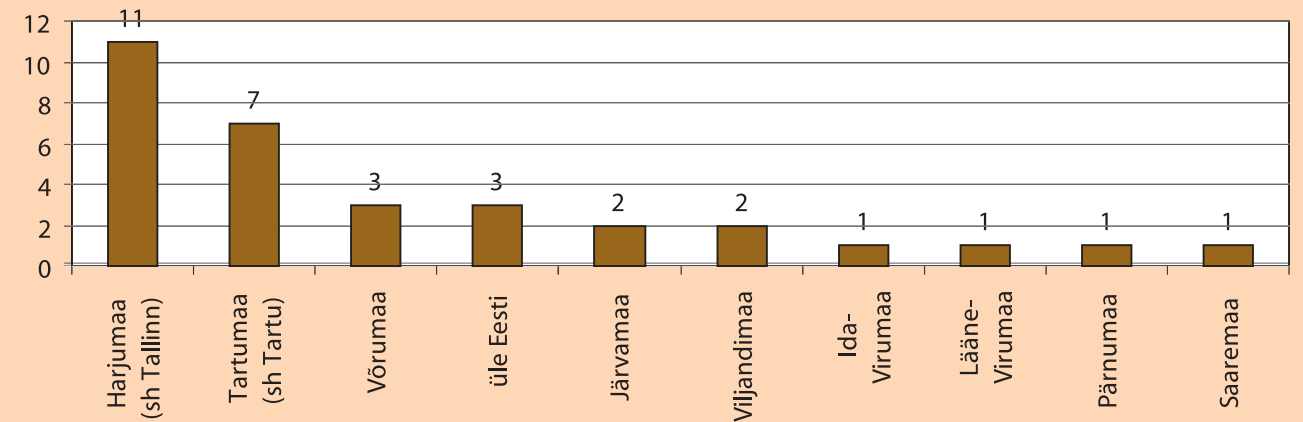
Toetatud noorsooalgatus- ja võrgustikuprojektide tuumikgrupi liikmete vanus

Toetatud noorsooalgatus- ja võrgustikuprojektide päritolu maakonniti

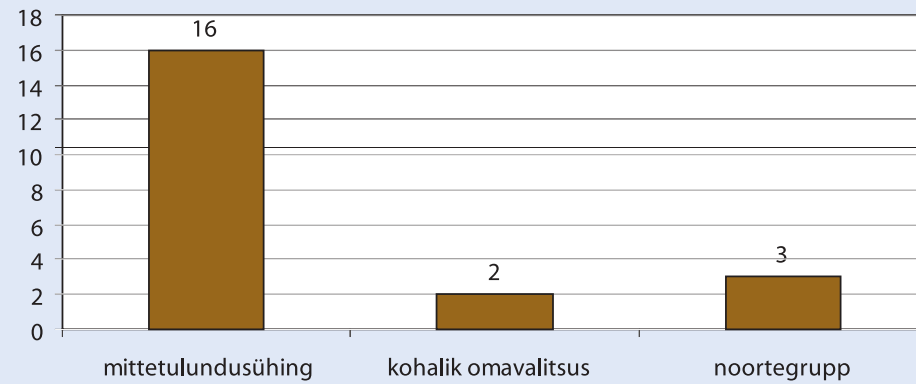
Toetatud noorsooalgatus- ja võrgustikuprojektide toimumispiirkonnad

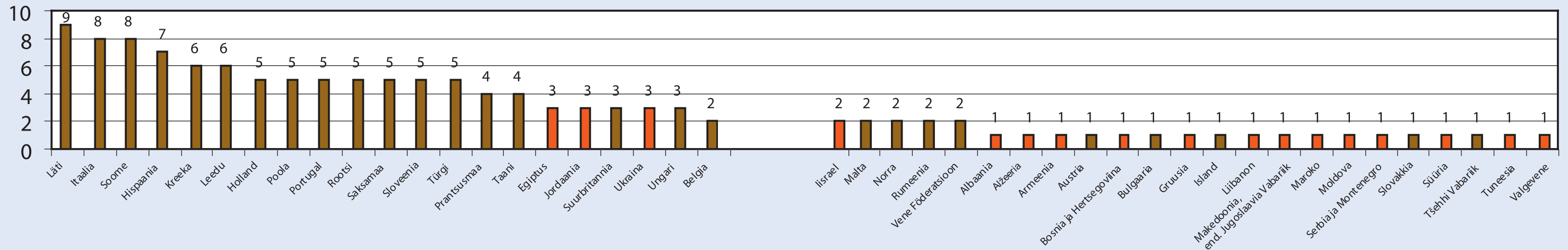
Alaprogramm 5 - Tugimeetmed

esitatud projekte	45
toetatud projekte	21
toetusprotsent esitatud taotlustest (%)	47
eraldatud toetussumma (EEK)	3606918

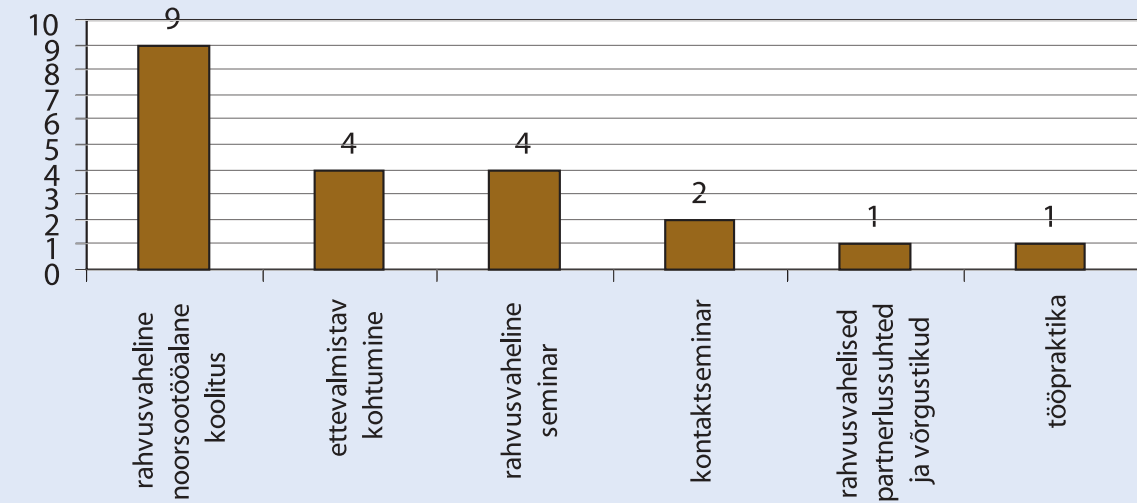
Alaprogrammi 5 toetusesaajate jaotus tüübiti

Toetatud projektide partnerriigid alaprogrammis 5

Toetatud projektide tüübid alaprogrammis 5

Erivajadustega ja vähemate võimalustega noorte kaasamine

Programmi Euroopa Noored üheks oluliseks prioriteediks on erivajadustega ja vähemate võimalustega noorte kaasamine ning nende aktiivse osaluse toetamine. Nii on ka sellealased info-, nõustamis- ja koolitustegevused Euroopa Noored Eesti büroo tegevustes 2005. aastal olulisel kohal.

Erivajadustega ning vähemate võimalustega noori kaasavad projektid

	alaprogramm 1	alaprogramm 2	alaprogramm 3	alaprogramm 5
toetatud projektid	76	105	32	21
erivajadustega noori kaasavad projektid	23	9	11	4
osakaal toetatud projektidest (%)	30	9	34	19

Sihtgrupiti on 2005. aasta kaasa toonud väga erinevate puuetega noorte aktiivsema osaluse programmi tegevustes, samuti on alguse saanud esimesed noorte kinnipeetavate poolt elluviidavad noorsooalgatusprojektid Eesti vanglates. Olulist ühiskondlikku mõju on ilmutanud seksuaalvähemustesse kuuluvate noorte aktiivne osalus programmi Euroopa Noored tegevustes.

Euroopa Noored Eesti büroo koolitus- ja koostöökava

Igal aastal hõlmab Euroopa Noored Eesti büroo koolitus- ja koostöökava rikkalikult koolitusi, seminare, kontaktseminare, õppevisiite jpm, mida büroo viib ellu Eestis. Nende hulgas on nii rahvusvahelisi koolitusüritusi (kuhu lisaks Eesti osalejatele saabuvad ka noored ja noorsootöötajad välisriikidest) kui Eesti toetusesaajatele suunatud koolitusi. Nii on tavaks saanud, et kõikidele programmi Euroopa Noored erinevate alaprogrammide raames toetust saanud taotlejatele võimaldatakse projektide kvaliteeti arendavaid koolitusi: rahvusvahelisi noorsoovahetusi korraldavatele noortele toimuvad KUPEK koolitused noorsoovahetuste erinevate aspektide käsitlemiseks; Euroopa Vabatahtlikus Teenistuses osalevatele noortele ja neid saatvatele/vastuvõtivatele organisatsioonidele toimuvad erinevad koolitused kogu projekti läbivalt; alaprogrammis 3 algatus- ja võrgustikuprojekte elluviivaid noori toetatakse ettevalmistus- ja vaheanalüüskoolitustega ning alaprogrammi 5 raames toetuse pälvinud taotlejatele korraldatakse enne projektide algust ettevalmistav seminar. Kõik need koolitused leiavad aset vähemalt viis korda aastas igale taotlustähtajale järgnevalt.

Lisaks vahendab büroo Eestist noori ning noorsootöötajaid välisriikides toimuvatele sealsete Euroopa Noored büroode korraldusel toimuvatele koolitusüritustele.

Et selliste koolitustegevuste eelarveperiood ei ühti kalendriaastaga ning kestab kuni 31.08.2006, on käesolevas aastaraamatus koolitustegevusi järgnevalt esitletud kuni 30.04.2006 seisuga. 2005. aasta eelarvest on sel perioodil toetust leidnud 77 koolitusüritust, milles osales kokku 688 noort ja noorsootöötajat. Seejuures oli 22% (n=17) koolitusüritustest otseselt suunatud erinoorsootöölase koostöö arendamisele või kaasas erivajadustega, vähemate võimalustega noori.

Eesti osalejad rahvusvahelistes koolitustes programmi Euroopa Noored koolitus- ja koostöökava (alaprogramm 5.1.3) raames perioodil 01.04.2005-30.04.2006

Üritus	Toimumisaeg	Toimumiskoht	Saatev organisatsioon	Osaleja
Seminar <i>EVA International</i>	19.-22.05.2005	Slovakkia	MTÜ Maailmakodanik	Nelli Timm
Seminar <i>Cross Border Co-operation: Evaluation meeting</i>	08.-12.06.2005	Poola	Tähe Noorteklubi	Triin Riis
Kontaktseminar	10.-15.06.2005	Leedu	Virumaa Noorte Initsiatiiv	Aleksandr Goltsman
Koolitus <i>Advanced Training on Quality</i>	03.-09.09.2005	Holland	Tallinna Tehnikaülikool	Tamara Jänes
Õppevisiit <i>Youth Work for Environmental Education</i>	19.-24.09.2005	Ungari	Sotsiaaldemokraatlikud Noored Konguta Rahvamaja	Kairit Pohla Merle Roomets
Õppevisiit <i>Participation, based on young people involvement in governance...</i>	19.-25.09.2005	Suurbritannia	Viljandi Linnavalitsus Raasiku Vallavalitsus	Tiivi Tiido Jaanika Toome
Kontaktseminar Euroopa Vabatahtlikule Teenistusele	22.-25.09.2005	Iirimaa	Erinorootöö Ühing NOOR	Juta Männisalu
Õppevisiit Study Visit to Syria	24.-29.09.2005	Süüria	Eesti Euroopa Liikumine (Eurodesk) Estonian UNESCO Youth Association	Hannes Sildnik Olga Bogdanova
Õppevisiit <i>Drugs Awareness</i>	30.09 - 07.10.2005	Suurbritannia	MTÜ KOHT Tallinna Avatud Noortekeskus	Mai Bellmann Heldin Rikk
Kontaktseminar <i>Make EVS!</i>	12.-16.10.2005	Sloveenia	MTÜ Tallinna ja Harjumaa Reservpäästerühm MTÜ Noortevahetuse Arengu Ühing ESTYES	Tarmo Oja Jelena Zhurajeva
Õppevisiit <i>Study Visit to Serbia</i>	17.-23.10.2005	Serbia	Seiklejate Vennaskond Tartu Arvutiklubi	Heleri Allas Anni Oja
Koolitus <i>Rainbow 2005</i>	19.-25.10.2006	Rumeenia	MTÜ Koolimeedia	Rain Uusen
Õppevisiit <i>Study Visit to Moldova</i>	20.-25.10.2005	Moldova	HeadEst Club of Youth of the Future	Epp Adler Irina Valkovits
Koolitus <i>Coach 2 Coach</i>	30.10-06.11.2005	Itaalia	Paide Gümnaasium T.O.R.E Tallinna Noorsootöö Keskus	Ele Priidik Kristo Notton
Koolitus <i>Small Budget Outdoor Activities</i>	07.-12.11.2005	Luksemburg	Viimsi Huvikeskus Kohtla-Järve Järve Vene Gümnaasium Sorex	Laura-Liisa Klaas Žanna Solomanjuk Elen Maarja Trell

Koolitus <i>Europe @ work</i>	07.-10.11.2005	Saksamaa	Saku Vallavalitsus Võru Noortekeskus	Riina Uuk Anett Kangro
Koolitus <i>The English Communication Training Seminar for Trainers</i>	16.-21.11.2005	Belgia	MTÜ Juventas	Uku Visnapuu
Seminar <i>Partnerships for Inclusion</i>	16.-20.11.2005	Prantsusmaa	Noortevahetuse Arengu Ühing EstYES Lõuna Politseiprefektuur	Aleksandr Kurushev Ly Brikkel
Koolitus <i>Direct Participation & Project Management</i>	28.11-04.12.2005	Austria	Haapsalu Gümnaasium Tallinna Puuetega Noorte õppekeskus "Juks" Slaavi Kultuuriühingu Noorteklubi Elva HKK Sinilind	Piret Konsap Ingrid Joosep Anna Korjakina Kairi Nool
Koolitus <i>European Citizenship</i>	02.-08.12.2005	Belgia	Eesti Lastekaitse Liit	Kaja Ainsalu
Koolitus <i>Let's meet the Three Cultures</i>	04.-12.12.2005	Iisrael	Virumaa Noorte Initsiatiiv	Dmitri Shmorgun
Kontaktseminar <i>Get in Net</i>	18.-22.01.2006	Prantsusmaa	MTÜ Diversity Kärdla Ühisgümnaasiumi Õpilasmavalitsus Noored Sotsiaaldemokraadid	Indrek Kokk Kristina Lilleõis Terje Voitra
Koolitus <i>TicTac</i>	23.-29.01.2006	Itaalia	Tartu Arvutiklubi Kambja noortekeskus Anne Noortekeskus Tallinna Noorsootöö Keskus	Martin Polikarpus Ruth Kiuru Riina Vaap Elena Mironova
Koolitus <i>Peer Education in Cultural Diversity</i>	14.-21.02.2006	Austria	SA Õpilasmalev Viljandi Kultuuriakadeemia	Maris Vaher Getter Pahka
Koolitus <i>Step In</i>	26.02.-05.03.2006	Slovakkia	AEGEE-Tartu	Aigi Kalvik
Õppevisiit <i>European Meeting of EVS organisations</i>	01.-05.03.2006	Prantsusmaa	Rebala Muinsuskaitseala	Margit Pärtel
Õppevisiit <i>Towards youth work that includes all youngsters</i>	06.-12.03.2006	Belgia	Narva Kutseõppekeskus Kunda Linna Noortemaja	Julia Pill Andres Lillemägi
Koolitus <i>SOHO - INTERNATIONAL</i>	08.-12.03.2006	Suurbritannia	Rae Vallavalitsus Raasiku Vallavalitsus Noorteühendus Juventas MTÜ Paikuse Avatud Noortekeskus Panoke	Jana Kensap Jaanika Toome Katrin Mikk Jaana Kannistu
Kontakt- ja projektiseminar <i>Side by Side</i>	21.-26.03.2006	Belgia	Tartu Maakohtu Kriminaalhooldusosakond	Liisi Traus
Tööpraktika HEI akrediteerijatele	27.-30.03.2006	Itaalia	Euroopa Noored Eesti büroo (HEI akrediteerimine)	Tiina Sildvee
Kontaktseminar <i>Get In Net</i>	29.03-02.04.2006	Taani	Rahvaliidu Noored MTÜ Eesti Noorteadlaste Ühing	Kadri Siirman Sergei Bogatenkov
Koolitus <i>One World Citizens II</i>	24.-30.04.2006	Tšehhi	MTÜ Kodanikujulgus	Kaisa Üprus

Programmi Euroopa Noored raames 2005. aastal Eestis toetatud projektid

Rahalise toetuse eraldamine Euroopa Ühenduse programmi Euroopa Noored raames 2005.aastal (15.05.2006 seisuga)

Alaprogramm 1 - RAHVUSVAHELISED NOORSOVAHETUSED

Toetusesaaja	Projekti nimi	Eraldatud toetus (eurodes)	Piiriülese koostöö-programmi toetus (eurodes)	Teiste koostööriikidega projektide toetus (eurodes)
R1				
East+West MTÜ	One Family	21 183,00		
Varstu Noorteklubi "Kõgõkogo" MTÜ	Rööpad	4 299,00		
Vinni Vallavalitsus	"Bugged"	8 715,00		
Flex	Sharing the hope	7 847,35		
Loovkeskus MTÜ	Solutions in Lublin Region	3 107,00		
Tähe Noorteklubi MTÜ	Läbi seikluse koostöö ja sõpruseni	31 416,00		
Narva Noortekeskus	Learning and teaching in the cultural's diversity	3 723,00		
R2				
Palestra MTÜ	Breaking distances for a better tomorrow	5 643,00		
Raasiku Noored	Bon appetit, Europe!	16 125,95		
Nõmme Kaks Tuhat MTÜ	Colors	11 383,70		
Lasteekraani Muusikastudio MTÜ	Welcome to Estonia in Europe	20 760,00		
Biathlon SK	Noored laskesuusatajad Euroopas	4 315,00		
Agathe MTÜ	Kohtumine oliivipuu all	2 218,90		
Eesti Vaimse Tervise Ühing MTÜ	Hoiame Euroopa looduse pärandit	6 795,00		
Kosejõe Kool	Variety Danesti	7 506,10		
Raplamaa Noored MTÜ	Mäng on väikese inimese töö	12 818,20		
ZZ Noortekas MTÜ / Seiklejate vennaskond	Integration: nations and ethnic groups: conflict and cooperation	38 026,00		
Eesti Psühholoogiaüliõpilaste Ühendus MTÜ	The Black Sheep	1 267,00		
Noorteklubi Händikäpp MTÜ	Tahame ja suudame	10 481,60		
Viljandimaa Noortekeskus MTÜ	Viljandi Ten Sing 10. sünnipäev "Friends Forever"	2 955,00		

CUE	Youth Interculture on an Environmental Base	5 957,00		
EuroBridge MTÜ	Sillamäe viva participation	16 906,00		
Noorteühendus SIIN MTÜ	Different Europe, the same Europe	6 651,00		
Kohtla-Järve Järve Vene Gümnaasium	The environment - to protect and enjoy		1 141,00	
Vändra Alevi Noortekeskuse aktiivgrupp	Kasvades koos Euroopas		2 127,40	
Haapsalu Linnavalitsus	Noorsoovahetus Eestis. Võrdõiguslikkus: "Kukimuki"		33 257,80	
R3				
Taebala Valla Noortevolikogu	Itaalia ja Eesti keskkonnaprobleemide sarnasused ning erinevused läbi noore eurooplase silmade	5 835,00		
Estonian UNESCO Youth Association MTÜ	Common Heritage. Knights and Crusaders	19 590,00		
Tartu Forseliuse Gümnaasium	Suured nimed, suured väljakutsed	2 206,10		
Narva Noortekeskus	Demokraatiline osalus noorte organisatsioonides	7 303,95		
Kärdla Ühisgümnaasium	Ühtne sõbralik Euroopa	5 688,60		
TMG noored	Ehitame turvalist Euroopat	4 883,40		
Erasmus Student Network Tallinn MTÜ	Sing to me face to face	1 961,50		
Eesti Psühholoogiaüliõpilaste Ühendus MTÜ	Healing: Art vs. Medicine?	4 731,00		
Võru Päevakeskuse Ühing MTÜ	Estonian - Norwegian Theatre Project	3 735,50		
HeadEst MTÜ	Living in Extremes III: Net Works	4 722,20		
Veriora Noortekas SA	Miteinander reden & Mitreden	3 339,00		
Tartu Arvutiklubi MTÜ	Uus ühiskond ja uued probleemid	9 865,10		
Council of Youth MTÜ (Kehra)	Theatrical performance: A traditional wedding	6 635,00		
Eesti Noorte Reumaliit	Art-E-Gratation. Breaking stereotypes through arts	4 570,50		
Mõistame üksteist MTÜ	Kultuuripealinnad Euroopas: 2010 Görlitz, 2011 Tallinn		3 093,75	
R4				
Varstu Noorteklubi "Kõgökogo" MTÜ	Mõtteraadius	4 498,50		
ALP Satellite MTÜ	Iceberg of Culture		24 176,20	
R5				
Rapla Ühisgümnaasium	Eesti ja Itaalia: kaks merd, üks Euroopa	5 067,00		
Taebala Valla Noortevolikogu	Eesti ja Portugali kultuurilised ja kunstilised sarnasused ja erinevused	5 509,60		
Türi Majandusgümnaasium	Võrdsed ei tähenda samasugused!	7 867,00		
Noorsooühing Rõuge Noorteklubi MTÜ	Rahvusvahelised konfliktid	3 669,15		

Tartu Forseliuse Gümnaasium	Elu enne meid	4 299,00		
CUE	Keskkond – Mida ja kuidas hoida?	5 067,00		
Paide Ühisgümnaasium	Ökoloogiline jalajälg	3 627,00		
TMG noored	Vaba aeg! (Narkootikumid – ei! Loodus – ja!)	5 515,00		
Loominguline Selts Athena Maja MTÜ	The Power of Art	6 187,00		
Raplamaa Noorte Koda MTÜ	Otsides head	3 747,24		
Estonian UNESCO Youth Association MTÜ	Sex and the City	26 003,00		
Kesk-Eesti Noortekeskus SA	Minu valik	18 400,20		
Noorteühing Eesti 4H (Tartu klubi Loodus)	Kultuur üle lahe – Lahe!	3 243,00		
Võru Päevakeskuse Ühing MTÜ	Cutural exchange – Integretto and Võru Näitlejad	4 395,00		
Copernicus Project Group	Has the media too much power?	15 232,00		
Lõuna Politseiprefektuur	Clear sight to future	10 967,00		
Mustamäe Avatud Noorte Keskus	UNITED 2	15 628,00		
V.A.I.P. MTÜ	Sauna ABC	16 610,00		
EstFin musicians 2006	Music in my life		3 339,00	
Erasmus Student Network Tallinn MTÜ	Youth for Peace Between the Cultures			27 222,00
Tartu Kunstikool	Why not if we can			37 021,86
Eesti Euroopa Liikumine MTÜ	Activeast			15 122,00
Noorteühendus Juventus	Countering racism through developing cultural understanding			20 772,00
HeadEst MTÜ	Youth Against Xenophobia			18 048,00
R6				
Tugikeskus Arktur	European Citizen, who is he?	11 311,00		
Taebala Valla Noorte Volikogu	Me ütlemel El rassismile ja ksenofoobiale	6 621,00		
Kadrina Lastekaitse Ühing	Learn by experience	12 297,00		
Aktiivne Vaba Aeg	Euro-Viking 2006	19 543,00		
Tõlliste Vallavalitsus	Kunstid ja keskkond	4 423,00		
Orissaare Vallavalitsus	Me oleme sõbrad	5 135,00		
Virumaa Heategevuskeskus	Intercultural Communication	5 753,00		
Baltic Armenian House	Diversity is Our Strength			22 028,00
Eesti Euroopa Liikumine / Eurodesk	Open Shutters			31 759,00
Alaprogramm 1 kokku 2005.aastal		565 781,34	67 135,15	171 972,86

Alaprogramm 2 - EUROOPA VABATAHTLIK TEENISTUS

Toetusesaaja	Vabatahtliku nimi	Eraldatud toetus (eurodes)	Piiriülese koostöö-programmi toetus (eurodes)	Teiste koostööriikidega projektide toetus (eurodes)
R1				
Saatev				
Kildu Põhikool	Marit Stepanova	762,00		
Soomaa Sõprade Selts	Merje Maala	744,00		
Noortevahetuse Arengu Ühing EstYES MTÜ	Evelin Laaniste	828,00		
Diakoonia Aasta Eestis MTÜ	Maiu Niineste	744,00		
Noortevahetuse Arengu Ühing EstYES MTÜ	Tiina Vahtras			8 185,00
Juvente MTÜ	Ena Mets			9 050,00
Diakoonia Aasta Eestis MTÜ	Kadri Green			7 670,00
R2				
Saatev				
Tallinna Avatud Noortekeskus	Marilyn Mürk	3 678,00		
Noored Sotsiaaldemokraadid	Merily Murd	774,00		
Noortevahetuse Arengu Ühing EstYES MTÜ	Tatjana Chezhina	816,00		
AISEEC Eesti	Diana Poudel	494,00		
MTÜ Diakoonia Aasta Eestis	Kati Kahr	840,00		
MTÜ Diakoonia Aasta Eestis	Tuuliki Tulf	924,00		
MTÜ Diakoonia Aasta Eestis	Helerin Sisas	904,00		
MTÜ Diakoonia Aasta Eestis	Heli Pärna	810,00		
Tallinna Laste Tugikeskus	Reelika Esko	1 440,00		
MTÜ Noortekeskus KOHT	Ingrid Ohno	1 991,00		
MTÜ BRAVO	Helina Rääk	1 064,00		
Noorsooühing Eesti 4H	Carmen Körvek	1 038,00		
MTÜ Tähe Noorteklubi	Anne-Liis Kaldoja	1 012,00		
Saatev lühiajaline				
Noorteühendus Juventus	Kairit Olenko	3 952,00		
Noorteühendus Juventus	Mailis Talu	2 352,00		
MTÜ BRAVO	Maarit Nõmm	992,00		

Vastuvõttev

Pahkla Camphilli Küla	Josefin Lindgren	5 460,00		
Pahkla Camphilli Küla	Elena Bixel	5 460,00		
Noortevahetuse Arengu Ühing EstYES MTÜ / Imastu Koolkodu	Bethan Logan	4 185,00		
Noortevahetuse Arengu Ühing EstYES MTÜ / Maidla Lastekodu	Anna Steenblock	4 610,00		
Noortevahetuse Arengu Ühing EstYES MTÜ / Imastu Koolkodu	Juliane Binder	5 460,00		
MTÜ Diakoonia Aasta Eestis/Tartu	Gesine Schrammel	4 615,00		
MTÜ Diakoonia Aasta Eestis/Haapsalu	Katrin Horns	5 040,00		
MTÜ Diakoonia Aasta Eestis/Tapa	Moritz Nieschlag	5 040,00		
MTÜ Eesti Vaimupuudega Inimeste Tugiliit	Jiri Kalat	5 460,00		
MTÜ Eesti Vaimupuudega Inimeste Tugiliit	Katharina Weidmann	5 460,00		
Noortevahetuse Arengu Ühing EstYES MTÜ	Corinna Mailänder	4 610,00		
ALPS	Jan-Henning Korte	5 460,00		
MTÜ Rae Noorteühing	Svenja Gierse	2 900,00		
R3				
Saatev				
Tartu Vabatahtlike Keskus	Helina Haljaste	1 079,00		
MTÜ Eurobridge	Larissa Kalkovskaja	994,00		
MTÜ Eurobridge	Viktor Lavnejev	954,00		
Noortevahetuse Arengu Ühing EstYES MTÜ	Darja Sudarenko	1 027,00		
MTÜ Virumaa Üliõpilaskogu	Svetlana Panitseva	879,00		
Noortevahetuse Arengu Ühing EstYES MTÜ	Liisalotte Elme	1 064,00		
Noortevahetuse Arengu Ühing EstYES MTÜ	Mihhail Zardetski	1 056,00		
MTÜ Eesti Lastekaitse Liit	Laura Lohk	1 847,00		
Tallinna Noorte Klubi Kodulinn	Margus Menert	1 123,00		
MTÜ Loovkeskus	Piibe Kolka	1 362,00		
MTÜ Noortekeskus KOHT	Katrin Ostrat	988,00		
Tallinna Avatud Noortekeskus	Kadi Neemre	802,00		
Tallinna Avatud Noortekeskus	Airi Astmäe	928,00		
Tallinna Avatud Noortekeskus	Merili Laur	1 905,00		
MTÜ Noortekeskus KOHT	Liisa-Lotte Aksli	1 120,00		
MTÜ Diakoonia Aasta Eestis	Triin Ahveldt	798,00		

MTÜ Diakoonia Aasta Eestis	Triinu Kivistik	810,00		
MTÜ Diakoonia Aasta Eestis	Karin Nugis	1 092,00		
MTÜ Diakoonia Aasta Eestis	Lii Jalak	1 000,00		
MTÜ Diakoonia Aasta Eestis	Katti Pärkson	688,00		
MTÜ Tähe Noortekeskus	Maris Kivimäe	1 006,00		
MTÜ Tähe Noortekeskus	Liis Mehine	1 018,00		
SA Heategu	Filipp Kruusvall	840,00		
AIESEC Eesti MTÜ	Maris Kadakas			6 377,00
HeadEst MTÜ	Triin Terasmaa			5 786,00
Saatev lühiajaline				
Eurobridge MTÜ	Darja Fedorenkova	2 322,00		
Vastuvõttev				
Pahkla Camphilli Küla	David Ligonniere	5 460,00		
MTÜ Eurobridge/ Sillamäe	Elena Dieter	4 175,00		
MTÜ Eurobridge/ Sillamäe	Peggy Millez	5 450,00		
Noortevahetuse Arengu Ühing EstYES MTÜ / Märjamaa Rahvamaja	Pierre Houel	5 460,00		
Noortevahetuse Arengu Ühing EstYES MTÜ / Imastu Koolkodu	Marjon Moeken	5 460,00		
Noortevahetuse Arengu Ühing EstYES MTÜ / Imastu Koolkodu	Celina Karwa	5 460,00		
Noortevahetuse Arengu Ühing EstYES MTÜ / International Youth Club	Laure Gobin	4 185,00		
Noortevahetuse Arengu Ühing EstYES MTÜ/ MTÜ Living for Tomorrow	Mark Szebegyinszki	5 460,00		
Noortevahetuse Arengu Ühing EstYES MTÜ / AIDS Prevention Centre	Isabelle Kannengiesser	5 460,00		
MTÜ Diakoonia Aasta Eestis/EELK Tartu Pauluse Kogudus	Vera Škubalova	5 040,00		
MTÜ Diakoonia Aasta Eestis/Väike-Maarja	Michaela Klüh	4 615,00		
MTÜ Diakoonia Aasta Eestis/Viljandi Lasteabi- ja Sotsiaalkeskus	Christine Schlögi	3 765,00		
MTÜ Diakoonia Aasta Eestis/Viljandi Lasteabi- ja Sotsiaalkeskus	Zsafia Trocsanyi	4 190,00		
MTÜ Diakoonia Aasta Eestis/ Võru Lasteaed Päkapikk	Verena Schiffer	5 480,00		
Noortevahetuse Arengu Ühing EstYES MTÜ	Elena Zudina			6 354,00
R4				
Saatev				

MTÜ Kassari Educational Society	Liis Vikerpuu	788,00		
MTÜ Eurobridge	Anna Roganova	954,00		
MTÜ Diakoonia Aasta Eestis	Evely Mülperk	934,00		
MTÜ Diakoonia Aasta Eestis	Velli Kivi	966,00		
Tallinna Noorsootöö Keskus	Ingrid Evert	2 538,00		
Generating Ideas MTÜ	Helena Braun	953,00		
Vastuvõttev				
MTÜ Diakoonia Aasta Eestis/ Koeru EELK	Michael Seyfarth	5 040,00		
MTÜ Diakoonia Aasta Eestis / Tapa linnavalitsus	Marika Pescara	4 190,00		
MTÜ Diakoonia Aasta Eestis/ Võru Päevakeskus	Timon Bulthuis	5 040,00		
MTÜ Diakoonia Aasta Eestis/ Võru Lasteaed Päkapikk	Franziska Wittgrebe	3 355,00		
Loesje Eesti	Nicolas Legrand	3 846,00		
R5				
Saatev				
Noortekeskus KOHT MTÜ	Kadri Zolotova	794,00		
MTÜ Continuous Action	Kadri Vainomäe	2 654,00		
Eesti Euroopa Liikumine	Liina Vaher	1 172,00		
MTÜ Öökull	Maret Miljan	6 664,00		
Teistmoodi MTÜ	Lisette Kampus	1 814,00		
Noortevahetuse Arengu Ühing EstYES MTÜ	Kristi Kruusmaa			6 710,00
Diakoonia Aasta Eestis MTÜ	Kati Plukk			8 716,00
Erasmus Student Network Tallinn MTÜ	Tea Tammistu			7 756,00
Vastuvõttev lühiajaline				
MTÜ Continuous Action / Saku Huvikeskus	Giorgos Karvelas	4 848,00		
Vastuvõttev				
Öökull MTÜ	Vanessa Macarivo	2 900,00		
Noortevahetuse Arengu Ühing EstYS/Imastu Koolkodu	Tanna Eriksen	4 185,00		
Tallinna Laste Tugikeskus MTÜ	Juan Prudencio Ruiz Lorite	5 460,00		
Estonian UNESCO Association MTÜ	Katrin Westphal	2 996,00		
Tallinna Noorsootöö Keskus	Cecile Rykebusch	2 939,00		
Tallinna Noorsootöö Keskus (S/V)	Benoit Mantel	6 056,00		
Eesti Euroopa Liikumine MTÜ	Yaser Fares			10 841,20
Alaprogramm 2 kokku 2005.aastal		257 367,00		77 445,20

Alaprogramm 3.1 - NOORSOALGATUSED JA VÕRGUSTIKUPROJEKTID

Toetusesaaja	Projekti nimi	Eraldatud toetus (eurodes)	Piiriülese koostöö-programmi toetus (eurodes)	Teiste koostööriikidega projektide toetus (eurodes)
R2				
Narva Noored Noortele MTÜ	Ida-Virumaa viimased kangelased 2005	1 261,60		
Noortegrupp Tendency / VP	Open Europe	6 004,55		
Eesti Kirikute Noortekogu	Palverännak - rännak palves	3 189,15		
MTÜ Vabadus: Noorte Liikumine	Põrdepunkt 2005 - kelle jälgedes?	3 195,55		
Noored Heade Mõtetega MTÜ	Tartu Noorteportaal "Tartu Noorte Online Community"	3 196,00		
Hea Algus MTÜ / VP	Teadlik noor lapsevanem - Cognisant Young Parent	8 962,25		
R3				
Paide Gümnaasiumi ÖOV ja T.O.R.E. Noortegrupp	VABA aeg = minu AEG!	1 926,07		
Noortekeskus KOHT MTÜ	Huvid – see on karjääri algus!	3 195,58		
Varstu Noorteklubi "Kõgõkogo" MTÜ	Ühine nimetaja	3 193,86		
Noortegrupp PPÜ Noored	Tantsides pimeduses	5 752,05		
Tantsuansambel Sõprus MTÜ	Euroopa Liidu maade rahvuskultuuride töötoad	3 195,58		
R4				
Noortegrupp Baar4u	Pilootprojekt alkoholi- ja tubakavaba noortekohviku rajamiseks	2 833,60		
CTW - Creative Text Writers	Action towards the creative society	2 226,03		
Noortegrupp Kaader	Töö ilu, elu, valu, võlu	3 195,40		
Viljandi Vangla	Peegeldus	4 625,20		
Viljandimaa Noortekeskus MTÜ	Noore Linna Festival	3 195,58		
Meie Teeme MTÜ	NägijaTegija	2 031,11		
Eesti Punase Risti Tallinna Selts / VP	Inimkaubandus		5 382,93	
R5				
OSI-klubi	OSI-klubi (ehk Ole Sina Ise!)	3 195,58		
Kristlik Noorsooühendus Risttee	Noortefestival Piiblipäevad 2006	3 195,58		
Orissaare noortegrupp	Kõik on veel võimalik!	2 855,14		
Varstu Keskkool	Võti	2 785,27		
Sonico tantsugrupp	Hirmudest vabaks läbi tantsu	3 193,53		
Rahvamuusik MTÜ	Nõmme Kevadfolk 2006	3 195,58		

Teaduse ja Kultuuri Sihtasutus Domus Dorpatensis	Rakendusharidus! - Hariduse rakendus?	3 195,58		
Paide Noorte Volikogu	Noorte Volikogu - vahend ja võimalus osalemaks kohalikus otsustusprotsessis	2 282,92		
Tartu Vangla	Kitarr mängib!	2 743,73		
Tartu Vangla	Targemana Vabadusse	1 452,39		
Tartu Vangla	Puhas Mäng "Fair Play"	4 745,44		
Lõuna Politseiprefektuur	Siililegi selge!	3 152,63		
B'OFF tiim	Teatris võid olla ükskõik kes!!!	3 195,58		
Murru Vangla	Miks on läinud nii	4 889,24		
Alaprogramm 3.1 kokku 2005.aastal		105 257,35	5 382,93	

Alaprogramm 3.2 - TULEVIKUKAPITALIPROJEKTID

Toetusesaaja	Projekti nimi	Eraldatud toetus (eurodes)	Piiriülese koostöö-programmi toetus (eurodes)	Teiste koostööriikidega projektide toetus (eurodes)
R2				
Maria Bazilevskaja	EASTGATE Youth Info	4 907,00		
R4				
Elen-Maarja Trell	Modern Survival / Better Basics	4 975,00		
R5				
Nele Mets	Is anybody out there?	1 650,00		
Diego Mercado Martinez	Discovering Europe	5 000,00		
Alaprogramm 3.2 kokku 2005.aastal		16 532,00		
Alaprogramm 3 kokku 2005.aastal (3.1+3.2)		121 789,35	5 382,93	

Alaprogramm 5.1 - TUGIMEETMED

Toetusesaaja	Projekti nimi	Eraldatud toetus (eurodes)	Piiriülese koostöö-programmi toetus (eurodes)	Teiste koostööriikidega projektide toetus (eurodes)
R1				
MeaCulpa MTÜ	LGBT Youth for EU - Hoe to Involve Media and Lobbying	9 485,00		
Mustamäe Kultuurikeskus KAJA/ MANK	Drums for Peace	15 765,00		
Eesti Euroopa Liikumine MTÜ	Training of Intercultural Conflict Management: Clash of Cultures versus Common European Values			20367,8

R2

KITA&P MTÜ	Open Space Training - how to engage young people with different backgrounds	10 947,80		
Noortegrupp Trajectory@	Citizenship: what kind of ship is that?	15 204,00		

R3

Tartu Vabatahtlike Keskus	Enhancing active citizenship through volunteer work in Euro-Med context			29 701,10
---------------------------	---	--	--	-----------

R4

Keeltekooll In Down Town MTÜ	Kinesthetic Languages	9 340,60		
Eesti Noorte Reumaliit MTÜ	Hi neighbour - hi Europe	14 235,60		
Fims Alliance	TBN-PiE	1 710,20		

R5

Continuous Action MTÜ	Short, but big challenge	1 800,00		
Kultuur ja Perekond MTÜ	Meedia mõju noorte käitumisele: valikuvõimalused	6 770,90		
AEGEE-Tartu MTÜ	IT - European School	13 319,00		
Lastekaitse Liit	2006. aasta suvle plaanitava võrgustikuprojekti ettevalmistus laste osaluse teemal kolme Balti riigi nelja organisatsiooni vahel	943,15		
Vastseliina Vallavalitsus	La Seine et Mare meets Võrumaa	525,40		
Estonian UNESCO Association MTÜ	Young and Active			15 479,00
Virumaa Noorte Initsiatiiv MTÜ	Encouraging cross-border communication through ICL			14 095,50
Tugikeskus AKTUR MTÜ	Spring School of oratory art "Oratorica"			6 446,40
Fims Alliance	OCWFMS			17 702,04

R6

Tegusad Eesti Noored MTÜ	Advanced Training for Facilitators: FIT in Estonia (FIT Estonia)	12 152,60		
HeadEst MTÜ	Introducing Youth-program: opening new possibilities for young people			13 433,00
HeadEst MTÜ	From Union to Union: Work with young people in Estonia			1 100,00

Alaprogramm 5.1 kokku 2005 jooksul		112 199,25		118 324,84
---	--	-------------------	--	-------------------

EUROOPA NOORED on Euroopa Liidu noorsooprogramm, mis keskendub noorte aktiivsele osalusele ja omaalgatuse toetamisele läbi informaalset ning mitteformaalset õppevormi.

Programm on alguse saanud 1988. aastal toonaste Euroopa Liidu liikmesriikide poolt sooviga rahastada noorte rahvusvahelist koostööd väljaspool formaalset haridussüsteemi, st väljaspool koolides ja muudes õppeasutustes tehtavat koostööd.

Aastatega on programmi sisu ja vorm jõudsalt arenenud ning tänaseks oleme jõudnud aastatel 2000-2006 kehtiva programmi, milles osaleb juba enam kui kolmkümmend riiki üle kogu Euroopa.

Programmi eesmärkideks on:

- toetada noorte omaalgatuslikku ja ühiskonna arengule suunatud tegevust;
- toetada noorte rahvusvahelist tegevust ja koostööd teiste riikide noortegruppide ning organisatsioonidega;
- toetada õppimisvõimalusi ja kogemuste omandamist väljaspool formaalset haridussüsteemi;
- tõsta noorte teadlikkust Euroopa mitmekesisusest – erinevatest kultuuridest, rahvastest, riikidest, töekspidamistest, noorte olukorrast jne;
- juhtida tähelepanu ühiskonnas valitsevatele probleemidele seoses rassismi, ksenofoobia, diskrimineerimise ja ebavõrdsusega.

Programmi Euroopa Noored võimalused jagunevad viie alaprogrammi vahel:

Alaprogramm 1 rahvusvahelised noorsoovahetused (15-25-aastaste noorte grupid)

Alaprogramm 2 Euroopa Vabatahtlik Teenistus (18-25-aastased noored ja organisatsioonid)

Alaprogramm 3 noorsooalgatused, võrgustikuprojektid (15-25-aastaste noorte grupid) ja tulevikukapitaliprojektid (18-25-aastased vabatahtliku teenistuse projektikogemusega noored)

Alaprogramm 4 programmide Euroopa Noored, Socrates ja Leonardo da Vinci vaheline koostöö (organisatsioonid ja asutused)

Alaprogramm 5 tugimeetmed – noorsootöötajatele mõeldud projektid (noored, noortega töötavad inimesed, organisatsioonid ja asutused)

Eestis elavatel noortel ja noorsootöötajatel on võimalik algatada koostööprojekte järgmist riikidega:

Euroopa Liidu liikmesriigid: Austria, Belgia, Hispaania, Holland, Iirimaa, Itaalia, Kreeka, Luksemburg, Portugal, Prantsusmaa, Rootsi, Saksamaa, Soome, Suurbritannia ja Taani ning alates 2004. aastast Küpros, Leedu, Läti, Malta, Poola, Slovakkia, Sloveenia, Tšehhi Vabariik ja Ungari;

Euroopa Liidu kandidaatriigid: Bulgaaria, Rumeenia ja Türgi;

Euroopa Majanduspiirkonna riigid: Island, Liechtenstein ja Norra.

Teised koostööriigid:

- Kagu-Euroopa riigid (Albaania, Bosnia ja Hertsegoviina, Horvaatia, end. Jugoslaavia, Makedoonia Vabariik, Serbia ja Montenegro);
- Ida-Euroopa ja Kaukaasia riigid (Armeenia, Aserbaidžaan, Gruusia, Moldova, Ukraina, Valgevene, Venemaa);
- Vahemere-äärne piirkond (Alžeeria, Egiptus, Iisrael, Jordaania, Jordani Läänekallas ja Gaza sektor, Liibanon, Maroko, Süüria, Tuneesia)
- Ladina-Ameerika riigid (Argentina, Boliivia, Brasiilia, Columbia, Costa Rica, Ecuador, El Salvador, Guatemala, Honduras, Kuuba, Mehhiko, Nicaragua, Panama, Paraguay, Peruu, Tšiili, Uruguay, Venezuela).

Programmi igapäevast tegevust koordineerivad Euroopa Komisjon ning kõikides programmi riikides loodud Euroopa Noored rahvuslikud bürood. Eestis koordineerib programmi Euroopa Noored tegevust SA Archimedes Euroopa Noored Eesti büroo.

Youth

Education and Culture

Haridus- ja Teadusministeerium

ARCHIMEDES
sihtasutus

Sihtasutus Archimedes
Euroopa Noored Eesti büroo

Koidula 13A, V korrus
10125 Tallinn

Tel: 697 9236

Faks: 697 9226

e-post: noored@noored.ee

<http://euroopa.noored.ee>

